

Tudi Bolgari prelomili z Nemci

AMERIKANCI PRI MARNI; ATENTAT NA DE GAULLA; ZASEDANJE RUMUNIJE

London, Anglija. — Splošno zavezniško napredovanje v Franciji še vedno nadaljuje. Oklopne edinice s težkimi in lahimi tanki, ki jih vodi general Patton so v soboto in nedeljo prodrele 25 milj dalje in so osvojile Chateau Thierry, kjer so Amerikanci pred 26 leti izvojevali znano zgodovinsko bitko proti Nemcem. Amerikanci zdaj stojijo ob reki Marni. Osvojili so tudi slavno mesto Reims in več drugih krajev. Poročila omenjajo, da so Nemci vsepovsod še vedno na umiku. Nemške edinice so razkrojene in se v malih skupinah umikajo, katere ameriške mobilne čete hitro zasledujejo in vsepovsod preganjajo.

V Parizu so boji zadnja dva dni zdatno polegali. Nemci so se iz mesta umaknili in le tu in tam padajo še strelji iz zased, ki bodo pa tudi kmalu očiščene. V nedeljo so Parizani hrupno proslavljali zmago in osvobodjenje Pariza. Vse mesto je paradiralo in jurisalo. General De Gaulle, načelnik francoske provizorične vlade je bil med celebranti. Okrog pol pete ure popoldne je nekdo oddal strel na generala De Gaulle na Place de la Concorde in v katedrali Notre Dame pa dopoldne, ko se je general udeležil verskih ceremonij. General ni bil zadet. V katedrali se je dogodil napad med množico in začel se je pretep kar v cerkvi. Duhovnik je z mašo neprekinjeno nadaljeval, pravi poročilo.

Angleži in Kanadci so izvojevali nove bitke ob Seini in isto na več krajih premostili in prodirajo zdaj proti severu. Ako bo šlo Zaveznikom po tej sreči bo rokavsko obrežje v par dneh osvobojeno.

Na jugu od sredozemske strani invazija naglo napreduje. Amerikanci, ki so v padli v južno Francijo se bližajo po rhonski dolini važnemu mestu Lyon, od katerega so le še par milj oddaljeni. V Marseille so v teku poulični boji in Nemci so ob obrežju v zadnjih zakopih, kjer ne bodo dolgo vzdržali. Ost, ki prodira proti severu pa je baje že do 180 milj globoko v notranjosti in je še zadnji tedn dospela do švicarske meje.

Moskva, Rusija. — Najnovejša vest zadnjih dveh dni za svet je, da je Bolgarija zaprosila Zavezniške za mir. Uradno je prelomila z Nemčijo v naselbine obvestila slednjo, da bo popolnoma nevtralna v nastalem sporu med Nemčijo in Rumunijo. Od Nemčije zahteva, da ne drži na mudoma umakne vse čete iz bolgarskega ozemlja, ali pa bodo internirane. Isto čaka vse nemške vojske, ki bodo preporočile.

(Dolge na 6. strani)

KONVENČNA SLAVNOST D.S.D. SIJAJNO USPELA

Chicago, Illinois. — Konvenčna slavnost 12. redne konvencije Družbe sv. Družine, ki se je začela v nedeljo dopoldne je nadvse sijajno uspela. Točno ob napovedanem času so se zbrali glavni uradniki in uradnice, delegati in delegatkinje ter številna domača društva, nakar je šla parada ob zvokih godbe po Wolcott Ave. v cerkev sv. Štefana, kjer se je služila ob 11:30 slovesna sv. maša. Cerkev je bila lepo ozaljšana in nekaj posebnega je bilo lepo cerkveno petje pri tej sveti maši. Slovesno sv. mašo je daroval č. g. duhovni vodja Matthew Kebe iz Pittsburgha, Pa. ob asistenci č. g. Andrew Svete, OFM., kot diakona in č. g. Gabriela Estoka, OFM., kot subdiakona in č. g. Edwarda Gabrenja, OFM. kot ceremonijarja. Slavnostno pridigo pa je imel č. g. Duhovni vodja Matthew Kebe, ki je imel zelo globoko zamišljeno častu primerno pridigo. Govoril je o ljubezni in sovrastvu. Zelo na mestu bi bilo, da bi č. g. Duhovni vodja svoj lep govor napisal in objavil v celoti.

Predsednik pripravljalnega odbora g. Louis Zefran je najprej pozdravil vse navzoče v imenu odbora in naselbine, nakar je izročil vodstvo programa domačemu č. g. župniku Edwardu Gabrenja, ki je pozdravil v imenu župnije in naselbine vse glavne uradnike, delegate in vse goste. Č. g. župnik je vodil program zelo mojestersko.

Najprej so nastopile pevke slovenskega pevskega zbora SZZ, ki so zapele štiri lepe narodne pesmi, pod vodstvom Miss McAlister in žele vsestransko pohvalo in priznanje. Temu je sledila deklaracija male Patsy Hozian, ki je obenem podala krasen kosček cvetic gl. predsedniku in DSD ko letos ob a slavit tridesetletnico. Predsednik g. Geo. Stonich je namreč predsednik družbe od začetka dosedaj. Tako on in DSD letos slavita svoj jubilej. Nato je govoril glavni predsednik DSD g. Geo. Stonich, ki je vse lepo zahvalil, karkoli je kdo storil, da je ta dan tako slovesen in lep. Za njim je govoril č. g. Duhovni vodja Matta pa je začel govorniški program.

Po cerkveni slovesnosti je začel v šolski dvorani sv. Štefana popoldanski program. Najprej je sledil slavnosten konvenčni banket, katerega so naše pridne in vrle kuharice tako bogato in okusno pripravile, tako, da zaslužijo najlepšo pohvalo. S postrežbo so bili gostje in vsi nadvse zadovoljni. Po banketu pa je začel govorniški program.

NAJBOLJŠA PLAST NEMŠKE VOJSKE

Še vedno upornega duha, so bili ti ujeti naziraki častniki odlične SS. oklopne divizije portavljeni v vrsto sunaj mesta Avranches, kjer jih Amerikanci zaslišujejo, preden jih bodo poslali v ujetniška taborišča. Takle pičli, kakor jih vidimo tukaj, že sedaj delajo načrte za vojno v letu 1944.

V JUGOSLAVIJI SE PRIČA- KUJE OBŠIRNEJŠE AKTIVNOSTI

London, Anglija. — Poročevalec od Associated Press omenja v svojem poročilu, da omenja maršal Tito v svoji izjavi, da se bodo v Jugoslaviji kmalu začele večje in obsejnejše vojaške aktivnosti. V teh bodo sodelovali Angleži in Amerikanci. Tozadevni načrti so se izdelali v Italiji na sestanku med Winstonom Churchillom, maršalom Titom in vrhovnim zavezniškim poveljnikom generalom Wilsonom v Italiji. V glavnem stanju maršala Tita se nahaja že dalj časa ruska vojaška mislija. Te dni pa je dospela tja tudi ameriška vojaška mislija. Vse te okoliščine ustvarjajo tehtne razloge, da bodo na Balkanu nastale vsake velike aktivnosti proti silam osi.

NEMCI ZOPET GROZE Z "NOVIM OROŽJEM"

Pariz, Francija. — Francoski novinarji so izpovedali Zavezniškom, da je načelnik nemškega tiskovnega oddelka Friedrichs grozil pred dvema tednoma francoskim dopisnikom, da tudi če Nemci zgube Pariz, da bodo v dveh tednih nazaj. Uporabljati bodo začeli dvojne ali troje novih tajnih orožij, ki bodo strašno učinkoviti. To bo neko masčevalno orožje. Eno izmed teh je neka "zamrzljiva bomba", drugo orožje bo "bakterijska bomba". Z lepim barbarstvom se Nemci bahajo!

BRAZILJANCI V ITALIJI

Rim, Italija. — Oddelki braziljske armade so dospeli te dni v Italijo in so dodeljeni peti ameriški armadi, ki ji poveljuje ameriški general Clark. S tem bodo braziljanci tudi z orožjem pomagali in sodelovali s Zavezniški.

NEMCI NA UMUKU TUDI V ITALIJI

Rim, Italija. — Nemci so se v soboto umaknili s severne strani reke Arno in ob reki Tiber navzgor proti napovedani gotični nemški črti v Italiji, kjer se nameravajo ustaviti, to je če bodo vzdržali. Dosti izgleda Nemci nimajo niti tam in bodo le težko vzdržali pred zavezniškimi silami.

KRIŽEM SVETA

— Colombo, Ceylon. — Angleško brodovje na Daljnem vzhodu je dobilo te dni novega poveljnika v osebi admirala Sir A. Frasersa, ki bo nasledil admirala Sir Jamesa Somervillea. S to spremembo se pričakuje, da bo angleško brodovje v kratkem začelo razvijati obsejnejše akcije ob Burmi in Tajlandiji.

— Buenos Aires, Argentina. — V Argentini so koncem zadnjega tedna aretirali nadaljnjih 17 špijnov, ki so bili v službi nemške špijonske službe. Med njimi je tudi 30 letni nemški radio ekspert, ki je pribežal v Argentino iz Brazilije, odkjer je bil izgnan od brazilskih oblasti.

— Vatikansko mesto. — Neuradno se poroča, da bo sv. Oče Pij XII. imel radio govor vsemu svetu na dan 1. septembra, to je na peto obletnico izbruha sedanjih vojne. V vseh krogih vlada veliko zanimanje za ta napovedan govor.

— Stockholm, Švedska. — Urad švedskega zunanjega ministra javlja, da je prekinil vse zveze z kolaboristično francosko vlado v Vichyju. Ta korak švedske vlade je smešen. Petainova vlada v Vichyju pač več ne obstoji. Petain in Laval sta morala z Nemci, drugi so se porazgubili.

— Madrid, Španija. — Nazijska vlada je zaprosila potom svojega poslanika v Švici, da naj švicarska vlada dovoli Pierru Lavalu, ministru za zveze in ga sprejme v svoje varstvo. Kaj bo Švica v tem slučaju storila še ni znano.

— Moskva, Rusija. — Ruske vojaške oblasti poročajo, da umikajoči Nemci v Poljski love vse uglednejše poljske osebnosti po vaseh in mestih in jih odvažajo seboj kot talce. Med temi talci so tudi katoliški duhovniki. V vasi Gantij so odvedli župnika Čekalinskija kot talca.

— "Amer. Slovenec" je vez, ki družijo ameriške Slovence od obale do obale.

NAČELNIK OPA URADA GO- VORI O BREZPOSELNOSTI PO VOJNI

Los Angeles, Calif. — Chester Bowles, načelnik urada za pravilno razpečevanje in kontrolo cen blagu in izdelkom, je dejal v svojem govoru, ki ga je imel pred 200 OPA nastavljenici, da ako po vojni ne bo večje zahteve po raznih izdelkih, kakor je bila leta 1940, tedaj bo ta dežela imela 19,500,000 ljudi brez dela. Bowles je izrazil upanje, da bo povojna industrija hitro urejena in da bo začela obratovati predno bo kontrola nad razpečevanjem in cenami odpravljena. Da Bowles vidi tako visoko število brezposelnih je vzrok to, da je industrija tehnično mnogo bolj razvita in s tem bo tudi proizvodnja na mnogo hitrejši stopnji, kakor pa je bila leta 1940.

TUDI ANGLEŽI IMAJO NO- VO OROŽJE

Washington, D. C. — Zavezniške čete v Franciji uporabljajo nove metalce ognja. To je novi nagleski tank, ki nosi ime "Churchillov krokodil" in ima 41 ton kapacitete. Iz tega tanka bljujejo posebni topični ogenj na daljavo 450 čevljev. In posebnost je še to, da plamene ognja mečejo okrog vogalov. Pred tem orožjem Nemci ne morejo vzdržati nikjer posebnodolgo.

KRALJ PETER RAZPUSTIL MIHAJLOVIČEVO ČETNIŠKO VOJSKO

London, Anglija. — Jugoslovanski kralj Peter je podpisal v soboto vladni dekret, s katerim se razpušča četniško vojsko generala Draže Mihajloviča. S tem je ukinjena kraljeva naredba z dne 10. junija 1942, ko je bila ustanovljena vrhovna komanda četniške vojske. Tito je torej zmagal na vsej črti in uveljavil svoje načrte.

GENERAL VON KLUGE UBIT

Stockholm, Švedska. — Iz Nemčije došla poročila omenjajo, da je bil zadnji teden nemški vrhovni poveljnik v Franciji maršal Gunther von Kluge ubit. Poročilo sicer ni uradno, vendar zglada da bo resnično, omenjajo dopisniki iz Švedske.

VPLIV POLJSKE USTAVE NA SEDANJI POLOŽAJ IN ZAMEJNO VLADO

Poroča Herbert Seligmann

New York. — Poljska ima dvoje konstitucij, ki igrata obe važno vlogo v dramatični igri, v kateri gre za to, kdo bo dobil v roke kontrole v povojnem času in vladal na Poljskem. Splošno je priznано, da je konstitucija iz leta 1935 v primeri s konstitucijo iz leta 1921 reakcionarno usmerjena, kajti oblast Sejma je v njej precej porezana, a polnomoč predsednika republike zelo povečana. Vse to je bilo v prid predsedniku iz leta 1935, maršalu Pilsudskemu — konstitucija pravi v svojem uvodu, da je predsednik odgovoren le pred Bogom in pred zgodovino.

Unija poljskih patriotov v Moskvi in komite za osvoboditev Poljske se zdaj poslužujeta tega dejstva v svoje politične svrhe. Londonska vlada je bila prisiljena, da brani to reakcionarno ustavo, akoravno nekateri izmed članov londonske vlade odkrito priznavajo, da jim ni po godu. Stvar je namreč ta, da je konstitucija iz leta 1939 edini temelj, na katerem je mogoče vsaj kolikor toliko bazirati legalnost londonske vlade — ki bi sicer ne bila nič drugega kot mala skupina beguncev v inozemstvu.

Tako so toraj prisiljeni, da zagovarjajo dokument, ki je reakcionaren, a je obenem edina podlaga njihovega stališča, da so legalna in prava vlada Poljske.

BOLGARIJA POVZROČALA PREGLAVICE MOSKVI

Moskva. — Dobro poučeni opazovalci v tukajšnjem mestu so prepričani, da se bo sedaj, ko se je Rumunija ob enajsti uri otresla svojega tovarištva s Hitlerjem, za ves Balkan odprla možnost, da se v prav kratkem času otrese gospodstva iz Berlina.

Kaj bo napravila Rusija z Bolgarijo, ko sta tehnično Bolgarija in Kremlin še vedno v mirnih odnosih?

Odkar so Rusi očistili ukrajinska in krimska pristanišča ob Črnem morju Nemcev in Rumuncev, in so rumunska pristanišča prišla v resno nevarnost, da jih Rusi iz zraka razbijejo iz svojih bližnjih letališč, se je nemško ladjevje kakor tudi ladjevje njenih podreptnikov začelo v srednjeverstna bolgarska pristanišča. Nekaj nemških ladij, ki so vozile po Črnem morju, jo je zgodaj to poletje popihalo skozi Turške ožine v Egejsko morje. Sedaj so Turške ožine zaprte za osi, ker so pred kratkim Turki le sprevideli, katera stran kruha bo z maslom namazana.

Ko so ruske čete letos marca meseca prvič prestopile rumunsko mejo, so Rusi zapretili Bolgarom, da jih bo doletela ista končna usoda kakor Nemce, če se ne ločijo od Berlina in si bolgarsko ljudstvo ne brani svoje lastne državnosti. Podobno so opozarjali Bolgare še večkrat od tedaj. Sredi maja so se Ze-

Ko je bila ustava iz leta 1935 po dolgih težavah priznana in sprejeta, se je to zgodilo pod vrhovnim vodstvom Stanislava Carja, katerega so imenovali na Poljskem velikega mojstra "zavijanja". O priliki glasovanja v januarju leta 1935 je odšla vsa opozicija iz Sejma v znak protesta proti pravilniku, katerega je hotel uvesti blok vlade. In ravno ta protest je zlorabila vladna stranka, da izvede sprejem nove konstitucije. Car je takrat enostavno odločil, da se nanaša ustavna zahteva tri-petinske večine na navzoče člane Sejma, mesto na celokupno članstvo Sejma. Člani opozicije so bili sicer poklicani nazaj, a so prišli prepozno na glasovanje.

Tako je bila torej konstitucija iz leta 1935 sprejeta na podlagi juristične zvijače, in je postala temelj političnega življenja na Poljskem. Toda narod je ni priznal rade volje; odpor v vsej Poljski je bil velik, in še danes se naslanja poljsko-osvobodilno gibanje na dejstvo.

(Dolge na 5. strani)

dinje države, Anglija in Rusija skupno obrnile na štiri države nemške podreptnice, med njimi Bolgarijo, v istem smislu.

Ne smemo pa prezreti, da Rusi razločujejo med bolgarsko vladno kliko in bolgarskim ljudstvom, ki je v pretežni večini slovansko. Saj so ravno pred nekaj dnevi na "radio zborovanju" v Moskvi, ki ga zadnje čase večkrat priredi Vseslovanski odbor, razen Poljakov, Čehov in Jugoslovancev — vojaških in civilnih zastopnikov — sodelovali tudi bolgarski zastopniki, ki bodo gotovo igrali važno vlogo v prenosni Balkana, posebno Georgi Dimitrova, Stela Blajolova in Volgo Červenkov. V kolikor se vzhodne Evrope tiče, se lahko reče, da je vsenemstvo našlo svoj odgovor in svoj protiutež v vseslovanstvu.

(Dolge na 5. strani)

SEE PAGE 3
ENGLISH SECTION
(FRATERNAL VOICE)
OF
THE WESTERN SLAVONIC
ASSOCIATION

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak torek in petek

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor sadnje ure predno je list zaključen. Za torokovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejeli. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutraj. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZORI! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kdaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

PRAVDA SLOVENSKEGA NARODA

V zadnji številki našega lista smo pod zgornjim naslovom objavili, da je možno, da postojajo glede nekaterih neodrešenih slovenskih pokrajin neki zakulisni dogovori med onimi, ki dirigirajo svetovno politiko za bodočnost. Tega mnenja smo še danes. Politika se suče po čudnih, nerazumljivih potih. Tudi spreminja se kakor vreme. Danes tako, jutri tako. Vse je odvisno od razvijanja dogodkov. Kakor se ti razvijajo, tako deluje politika.

Jugoslavija bo obnovljena, to je zdaj skoro gotovo, kakor gotova je zavezniška zmaga nad osiškimi silami. Na kak način bo Jugoslavija urejena v bodočnosti, to pa še ni ugotovljeno. To vprašanje je za zdaj manj važno, glavno je, da bo Jugoslavija obnovljena. Kako bo z njenimi mejami, zlasti kako bo s slovanskimi manjšinami, ki so bile doslej pod Italijo, Nemčijo in Ogersko, to pa je važno — najvažnejše vprašanje!

V diplomaciji so Italijani prefriganci. Včeraj še so bili naši sovražniki, za katere je veljala brezpogojna udaja. Badoglio in kralj Emanuel pa sta zbarantala z Angleži in Amerikanci tako, da je zdaj Italija priznana za sobojevnico. Zakaj je bila ta koncesija od strani Zaveznikov potrebna, da so jo naklonili Italijanom, je mnogim še danes uganka. Italijani so bili tako in tako na robu popolnega propada. Od ene strani so jih napadali Zavezniki, da so bili vsi zmedeni, od druge strani jih je Hitler rinil pred seboj in pošiljal v boj proti Zaveznikom, bili so med dvema ognjema. V tem žalostnem položaju jih je rešila Badoglio-Emanuelova kapitulacija s tem, da je izročila velik del brodogradnje Zaveznikom. To je bila še največja korist, druge koristi od Italijanov ni bilo. Kako ceno in s čim so to Zavezniki Italijanom plačali, pa še danes ni jasno. Kaj če niso v tem vključena razna ozemlja? In če so, katera ozemlja naj bi to bila? Mi se le bojimo, da bo v tem vključena slovenska Primorska in Goriška.

Neke vesti omenjajo, kakor smo že zadnjič omenili, da je v dokumentu, ki ga je podpisal maršal Badoglio, določeno, da Italija odstopi Jugoslaviji Reko in Istro in nekaj dalmatinskih otokov. Naših severnih slovenskih krajev nikjer ne omenjajo. Trst se nikjer ne omenja, kakor da je to že zaključena zadeva. Mi sicer ne trdimo, da je to zaključena zadeva, lahko pa tudi je.

Ta zadeva se nam zdi, da se je rešila brez Slovencev. Najbrže so v Londonu namignili in zahtevali od nove italijanske vlade, da se mora glede bodoče politične in zemljepisne ureditve zmeniti z Jugoslavlani. V novi jugoslovanski vladi smo prvotno čuli, da sta tudi dva Slovenci. Koliko imata govoriti in koliko pravic imata, ne vemo. Če jih imata toliko, kakor so jih imeli bivši slovenski ministri, jih imata bore malo. Nekemu bivšemu slovenskemu ministru je dal razumeti jugoslovanski premier svoj čas, da je le pri vladi in nič več. Kaj in koliko to pomeni, lahko vsak razume. V Rimu sta bila pred kratkem le Tito in Dr. Subašić. Koliko sta se znala te dva naša brata potegniti za slovensko zemljo, ni nikjer omenjeno. Ali omenjeno je, da bo dana Reka z Istro in dalmatinskimi otoki. Ali sta prikimala samo na to, ali se jima več ni dalo in dovolilo od višjih sil, poročila ne omenjajo. Le mislimo si lahko po svoje.

Pri vsem tem ne moremo pozabiti, kako lahko so podpisavali nekateri bivši jugoslovanski ministri in državni pakte z Italijo glede naše slovenske zemlje. Minister Ninčić, n. pr. pred leti in še drugi. Kako vse drugače bi rohnili, ko bi šlo za srbsko zemljo. Tako pa, ko je šlo le "za nekaj slovenskih vasi", kakor so to radi v Beogradu poudarjali, so pa prikimali vsakemu. To kaže, da smo po krvi bratje, ampak vsak izmed nas bratov ima svojo lastno brado in vsak rad svojo lastno brado gladi. Jugoslavlani nismo nobene izjeme v takih slučajih.

Nam se pa le zdi, da tako važnega časa, kakor bo naš

nastopil po sedanjih globalni vojni, ne bo morda dolgo dolgo več. Odločitve bodo morda obveljale za stoletja. In kakor se bodo razna ozemlja razmejevala, tako bodo ostala za dolgo dolgo časa. Zato, če kdaj, je zdaj potrebno, da tudi Slovenci začnemo naglašati svoje zahteve po naših neodrešenih krajih. Nobena žrtev ne sme biti za nas prevelika. Treba je hoditi od Poncija do Pilata z našo pravdo in jo razlagati tako, da se bo naša pravda slišala na vseh mestih, kjer koli bodo imeli z njo kaj opraviti. Živimo v zgodovinski dobi, ki je važna in odločilna za bodočnost slovenskega naroda za dolgo dolgo časa.

Bratje in sestre, z našo pravdo naprej!

VAM, KI LJUBITE SVOJ NAROD!

Cleveland, O.

Prihodnji teden, 2. in 3. septembra, se vrši važen shod v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio, katerega glavni namen je: **POMOČ NAŠIM V STARI DOMOVINI!**

Na ta shod se pričakuje precejšno število zastopnikov (ic) in drugih ljudi, katerim gre za dobrobit bodoče Slovenije. V listih smo od časa do časa čitali, kdo bo navzoč, toda nismo pa še brali, ali bodo navzoči tudi tisti, ki so imeli in imajo še danes v kontroli precejšnji del ameriških Slovencev in Slovencev, namreč pod svojimi nazori in vtisi. Brez dvoma bi navzočnost teh oseb imela velik pomen med tem delom mase in končno tudi učinek. Nihče ne bi rad videl, da bi bilo delo storjeno na tem shodu takoj porušeno, kakor nam kažejo pretekle izkušnje!

Za to, kar bom napisala, prevzamem sama popolnoma vso odgovornost. Nihče mi ni teh misli narekoval, kakor tudi ne svetoval, pač pa sem prišla do teh zaključkov sama v svojem razmišljanju: kaj bi nam prineslo boljše in stalnejše posledice. Osebe, ki so v izvršnem odboru kakor tudi v širšem odboru organizacije Slovensko ameriškega narodnega sveta, so javnosti poznane. Marsikatera teh oseb si je pridobila mnogo zaslug v udejstvovanju svojih ambicij. Ampak v Ameriki imamo še osebe, ki slučajno niso med temi odborniki, ki pa imajo mnogokušenj in tudi zaslug ter poznaajo trpljenje naroda v domovini in poznajo tudi tendenco ameriških Slovencev in Slovencev, **zato bi morali biti navzoči**, ko se razmotriva o možnostih, ki se znajo pojaviti vsak čas v starem kraju, ker odločilen čas se bliža in vsak, ki zasludiva dnevnice novice, lahko vidi, da se bližajo jasnejši dnevi za obzorjem, do katerih nas bo privedla zmaga zavezniških narodov.

Torej v svojem razmišljanju sem prišla do teh misli: Koliko bi mi lahko pripomogli k vsaj navidezni slogi, če bi bili na tem shodu navzoči sledeči, katerih doslej še nismo opazili na teh sestankih, ki pa imajo dar besede v pisavi in govori, namreč:

JAMES DEBEVEC, urednik dnevnika Ameriška Domovina, ki ima vse polno dobrih nasvetov;
LEO ZAKRAJŠEK iz New Yorka, ki mu je politika v starem kraju poznana kot mu je poznano ameriško vladno gospodarstvo;
ANTON ŠUBELJ iz New Yorka, čeprav ni politik, ima pa gorečo ljubezen za svoj narod, ki mu kipi iz grla, ko govori;
FRANK KERŽE iz New Yorka, ki je rodoljub in pozna sentiment naših ljudi v starem kraju kot v Ameriki;
IVAN ZORMAN, pesnik, ki pozna lepoto slovenske duše in

sreca, katero opeva v prelepih verzih in pesmih, kar blagodejno vpliva na nas;

RADO STAUT, v Milwaukee, ki prav gotovo želi dobro slovenskemu narodu.

Potem pa naši dostojanstveniki, ki so že od nekdaj bili narodni voditelji kot so:

Monsignor VITUS HRIBAR, ki je na nedeljo 22. junija, 1941, to je tisti dan, ko so Nemci napadli Ruso, na neki prireditvi z veliko gorečnostjo in v prepričevalnem duhu glasno poudarjal: "Rusija bo rešila naš slovenski narod, to si zapomnite..."

Rev. MILAN SLAJE, ki je bil že v starem kraju zainteresiran v časnikiarstvu in je bil vedno liberalnih nazorov;

Rev. VITAL VODUSEK, ki je eden izmed najbolj duhoviti narodnjakov med duhovščino;

Rev. MATIJA KEBE, ki se nikogar ne boji, kadar je na mestu beseda v prid naroda;

in na vsak način naj bi bil navzoč:

Rev. TRUNK iz Leadville, Colorado, ki čuti slovenstvo do svojih kosti ter **Rev. BERNARD AMBROŽIČ**, ki naj bi se to pot otresel vseh vrvic in prišel na dan z besedo, ki bi prinesla slovo in pravi sporazum.

Naštela bi lahko še in še osebe, ki igrajo važno vlogo med nami, ampak naj zadostuje za to pot, ker po mojem mnenju bi ravno te osebe doprinesle med nami tisto zaželeno združenje, ki bi bilo v korist našim sestrskim trpinom v starem kraju. Saj vemo in je jasno kot beli dan, da naši v stari domovini niso bili poginani kar čez noč na Golgoti, pač pa nosijo ta težki križ že dolgo dolgo let in so trpeli pod njega težjo, upajoč na boljše čase, do katerih so kot ljudje upravičeni.

Zdaj pa še eno misel: Na vsakem shodu moramo poslušati dolga poročila, večinoma pisana, kar vzame čas in nič kaj ljubo ne vpliva na naše živce. Kaj če bi dali odborniki poročila med javnost potom tiska ali časopisov in ustmeno naj bi pa v kratkih besedah povedali, kaj se je doslej doseglo in kaj je pričakovati v bodočnosti in bi se dalo malo več časa za javne debate in pa besedo tistim ljudem, ki niso bili v odboru in so nam dali dobre nasvete ter nekaj novega življenja.

V tem dopisu sem imenovala dvanajst oseb, ki bi morale biti na tem shodu navzoče. Kot mi je znano, bi morale priti na svoje stroške, ampak upam, da ni nobeden teh v stiskah za denar in od vsakega izmed teh bi bili ti stroški ena najbolj dobičkonosnih investicij v narodnem življenju, kar ste jih še kdaj imeli priliko pokloniti narodu.

Torej, dragi Slovenci, mi imamo veliko zaupanja v vašo iskrenost in ljubezen do slovenskega naroda v starem kraju. Tukaj v Ameriki ste vi, kot mi drugi, čislani vsak po svojem delovanju in vsak izmed vas ima nešteto pristašev in somišljenikov. To je resnica, kateri

ne more nihče ugovarjati. Priidite na shod v soboto ali nedeljo 2. in 3. septembra v Slovenski narodni dom v Cleveland in se oglasite k besedi in po tem shodu naj bi med nami zavladal tisti mir in dobra volja, za katerega naši dragi preživajo svojo kri na bojnih poljanah. Veliko žrtvujejo tudi sinovi in hčerke ameriških Slovencev in Slovenk, veliko žrtvujemo tudi mi, ampak mi pomagamo bolj na materialni način. Torej bomo pravični do svojih in sami sebi in ne pustimo te lepe prilike, ki se nam nudi prihodnji teden na narodnem shodu, da bi ne doprinesla tistih uspehov za katere je namenjena, namreč: **POMAGATI UBOGIM**, to je naša krščanska in narodna dolžnost!

Kdo bi to dolžnost zanikal ali se ji upiral, ali mogoče iskal izgovore ali vzroke? Pomnite, da gre za izraz sočutja do tistih, ki so v stiskah in potrebi! Kot se vojak bojuje v vrstah vojakov, ne da bi sodruga vprašal, od kje si, kdo si, tako bi morali mi biti močni v vrstah, brez razlike, kdo si, od kje prihajaš. Glavno je, da imamo možgane in dober nasvet, ki bo služil narodu v starem kraju v korist.

Na svidenje na shodu.

Albina Novak.

ZADNJE VABILO NA PIKNIK Denver, Colo.

Rojake in rojakinje v Denverju in okolici vljudo vabim, da se gotovo udeležite piknika, ki ga priredi Slovenski Dom na lastnih prostorih, in sicer v nedeljo, dne 3. septembra popoldne. Ves dobiček, ki ga bomo naredili, je namenjen v stavbniški sklad, da bomo svoječasno zgradili lep Slovenski Dom v naši lepi denverski slovenski naselbini.

Vsem se tudi prisrčno zahvaljujem, ki ste se udeležili zadnjega piknika, ki je bil prirejen v korist SANSa in JPD-SS zadnje nedelje.

Torej ne pozabite dneva en dan pred Delavskim dnem, v nedeljo 3. septembra v Slovenskem Domu.

Bratski pozdrav!

Anthony Jeršin,
preds. Slov. Doma.

PRETRESLJIVO POROČILO

Biwabik, Minn.

Dolgo se že nisem oglašila, dragi mi rojaki širom Amerike. Med tem časom se je nabralo več novic, ki pa večinoma niso nič kaj vesele.

Pred enim mesecem je vse mesto prevzela velika otožnost, ker je tako žalostne smrti končal Leonard Pavlišić, ki ni dopolnil niti 15 let. Takoj ko so se začele šolske počitnice, je začel iskati dela. Dobil ga je pri podjetniku, ki cementira ceste. Bil je zadaj na traku. Za njim je bil pa traktor, ki rine valjar po svežem cementu. Nekako je spodrsnil iz truka in padel pod težki valjar, ki ga je pomečkal do smrti. Pokojni je bil sin Mr. Steve Pavlišića. Dober otrok. Bil je tudi mašni strožnik ali ministrant! Zapuščena neotlažljiva mater, očeta, enega brata in sestro.

Komaj se je ta žalost malo polegla, je dobila Mrs. Šerak telegram od vojnega departmanta, da je sin Joe, ki se je boril nekje v Holandiji, ranjen v bolnišnici. Da je bil zopet jok in žalost, se lahko razume. Drugi dan pa je Mrs. Šerak dobila pismo od sestre Cecilije Habnik iz Oglesby, Ill., da je ta izgubila najmlajšega sina Gilberta Habnik, ki je padel za domovino nekje na Pacifiku, ko se je boril z Japonci. Sestra Cilka je je pisala, da jo je strašna novica o izgubi ljubljene sina tako potrla, da si ne more najti mesta in da bo prišla z možem za nekaj časa k njej. In tako sta prišla, vsa učenca od joka in prečutih noči. Tudi ta žalost je Biwabikane globoko ganila. Mr. in

Mrs. Habnik sta pred leti prebivala tukaj na Biwabiku in imela svoj dom. Upam, draga mi prijateljica Cilka, da si našla pri nas na Biwabiku dosti tolažbe in sočutja.

Pa ni bilo že zadosti. Naš sorodnik Ignac Delak je tudi dobil žalosten telegram, da je pogrešan njegov sin Joseph Delak na francoski fronti. Čez dva dni pa zopet telegram: Joseph Delak je padel za domovino 16. julja. Lahko si predstavljate, dragi rojaki, kako žaluje oče za svojim edinim sinom. Jože je bil zelo dober otrok. Spominjam se, ko sem mu dala roko v slovo, je rekel: "Meni ni nič, ko grem. Jaz bi šel kar z veseljem, samo moj oče se mi tako smili, ker vidim, kako mu je hudo." Pokojni zapuščena razen očeta Ignacija Delak tudi sestro, poročeno Krogar; mati mu je umrla, ko je bil star 12 let. Ob smrti mu je bilo 27 let.

Pred dobrim tednom je pa spet nova nesreča čakala na svoje žrtve. Ko sta se vračala iz Aurore proti Biwabiku Rudy Setnikar in Mr. Cimzar v nedeljo okoli sedme ure zjutraj, je Rudy, ki je vodil avtomobil, zadržal; tako sam pravi. Moral pa je drveti z veliko brzino, tako da se je kar obrnila in obrnjena se naprej zletela po jarku kakšnih 200 čevljev in orala z vogalom naprej. Dobili so ju, ko so šli z nožnega dela domov. Otvidci so rekli, da je bil strašen pogled. Cimzarja je vrglo ven, Rudy je bil pa še vedno za volilnim kolesom, avtomobil je bil pa popolnoma razdejan. Nahajata se v bolnišnici na Biwabiku, Rudy z zlomljenim hrbtom in levo ramo, Cimzar, z ubito črepijo na glavi, se pa še sedaj nahaja v nezvesti. Cimzar, ki je bil v prvi svetovni vojni in je doma iz Ely, se je zadnje pomlad poročil z Biwabčanko ter prebival tukaj. Rudy Setnikar, star 28 let in sin Mr. in Mrs. Frank Setnikar, je bil pa v Alaski zaposlen.

Dragi bralci, gotovo boste rekli, nehaј no že s temi nesrečami. Pa moram resnici na ljubo še eno zapisati.

Takoj drugi dan po ravno kar omenjenem dogodku je smrt spet čakala na svojo žrtev. Ko je šel rojak na delo na Lake majno, ga je podrl truk, ki vozi železno rudo, in ga ubil na mestu. Rojak je iz Gilberta, star 47 let, z imenom John Gregorich. Pokopan je bil zadnji četrtke. Zapuščena žena, dva sina in dve hčerki. Eden sinov se nahaja v armadi.

Vse to, kar sem vam napisala, se je zgodilo v enem kratkem mesecu in za mestece, kakor je naše, je res preveč. Ne morem drugega reči kakor Bog daj mrtvim mir in pokoj, bolnim hitrega zdravlja, vsem prizadetim pa tolažbe. Navdaja naj vas zavest, da za žalostjo mora priti tudi veselje. Ne more biti vedno hudo. Tudi za vas, ki sedaj prelivate grenke solze, bo še sijalo sonce veselja. Torej pogum, vsi, ki ste prizadeti!

Mary Delak.

(Konec prihodnjič)

LEPO JE BILO V JOLIETU Oglesby, Ill.

Pri nas na Oglesby dela vse, pa naj bo staro ali mlado. Kakor drugod, tako tudi pri nas sproti pobirajo fante za vojaško službo, kar je posebno težko za matere.

Tudi spodaj podpisane sin, Rudolph, se nahaja pri vojakih. Septembra bo leto, odkar je odšel. Med tem časom je bil enkrat doma. Piše, da mu je dobro, samo dolg čas mu je po domu. V Jolietu ima soprogo in 15 mesecev staro hčerko. Zato grem večkrat v Joliet, kjer sem tudi sama prebivala pred leti. Zelela sem se udeležiti jubileja 50 letnice KSKJ dne 30. julija. (Dalje na 5. strani)

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Naračaja

Milwaukee, Wis. — Rojenice so se zglasile v preteklih dneh pri sledečih slovenskih družinah John A. Kozleučar, 909-A So. 25th St., in Emil Može, 2407-A W. Orchard St., kjer so pustile sinčka, ter pri družini Anton Ganoni, 4574 N. 48th St., kjer so pustile hčerko.

Poroka

Chisholm, Minn. — Dne 16. avgusta sta se v cerkvi sv. Jožefa pri slovenski poročni sv. maši poročila John Komidar, in Mildred Gornik. Zenin je sin Mr. in Mrs. John Komidar iz 320 — 5th St. S. W., nevesta pa je hčerka znanih Mr. in Mrs. John Gornik, ki imata trgovino z mesom in grocerijo. Novoporočencema želimo obilo sreče in božjega blagoslova. — Joseph Gazvoda.

Matt Stonich umrl

Chisholm, Minn. — Po trimesečni bolezni je umrl v Moose Lake rojak Matt Stonich, 67, in bil pokopan po pogrebni sv. maši, ki jo je opravil Rev. J. E. Schiffer v cerkvi sv. Jožefa, na Calvary pokopališču. Rojen je bil v Jugoslaviji, leta 1916 pa je prišel na Chisholm, kjer je bil več let skupno v trgovini z železnino in pohištvo s svojim pokojnim bratom Stefanom Stonichem. Zapuščena soproga, v Ely pa brata Joe Stonicha.

Za domovino

Chisholm, Minn. — Cpl. Steve Kalafatic, sin Mr. in Mrs. Mike Kalafatic, je padel udeleževanju svojih dolžnosti za domovino. Tako poroča brzojavka, ki jo je poslal njegovim staršem general Vandergrift od marinov.

Pfc. John A. Pogorelec, ki je bil ranjen v Franciji 13. julija, je isti dan umrl za ranami. Tako so obvestili njegovega brata Joe Pogorelca.

Vojaške novice

Milwaukee, Wis. — Ranjen pa je bil na bojišču v Novi Gvineji korporal Frank Klobučar, sin Mr. in Mrs. Anton Klobučar, 830 W. Scott St. Ranjen je bil baš 10 dni prej, ko bi imel oditi domov na svoj prvi dopust.

Mrs. Josephine Zemlan, 924 W. Walker St., pa je dobila od svojega sina Franka veselo sporočilo, da je bil povišan v poročnika.

Kernov besednjak

Cleveland, O. — Ravno kar je izšla nova izdaja Dr. Kernovega angleško-slovenskega besednjaka, ki ga precej časa ni bilo mogoče dobiti in je bilo po njem veliko povpraševanja. Zdaj so ga ponatisnili, toda le v omenjenem številu. Stané \$5. Naročite ga lahko od Am. Slovenca. Knjiga je za naše potrebe zelo primerna in pripravna in je notri pri vsaki besedi tudi zapisano, kako se izgovori. Vsak rojak bi ga v neštetihih prilikah potreboval, posebno pa zdaj, ko sinovi pišejo domov od vojakov.

Poroka

New York, N. Y. — Dne 13. avgusta sta se poročila Marica Čok, hčerka Dr. Ivana M. Čoka, predsednika Jugoslov. odbora iz Italije, ki se sedaj nahaja v Londonu, in poročnik Abner Alexander Towgrs, inženir iz New Yorka. Nevesta je graduirala v februarju t. l. iz Columbia univerze.

Katoliški Slovenci smo tako močni, kolikor in kakor je močno naše katoliško časopisje.

THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Founded on Democratic Principles, disregarding Class, Political and Partisan Beliefs and Opinions.
Formed solely for Mutual Benefit of the members and their beneficiaries and not for profit.

BE A LOYAL BOOSTER

FRATERNAL VOICE

A DEPARTMENT OF AMERIKANSKI SLOVENEK

Monthly English Section — Dedicated To the English Speaking Members Of Our Association

Our Motto: BROTHERHOOD, LIBERTY AND PROGRESS

CHICAGO, ILL., TUESDAY, AUGUST 29, 1944

SUPPORT YOUR ASSOCIATION

THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION
A Family Organization
The Best Home Safeguard
Fraternal Protection For The Whole Family, Provides For Death, Sick, Operations, Accident and Disability Benefits.

FRATERNAL VOICE (ENGLISH SECTION)

Published monthly in the interest of the English Speaking Lodges and the Juvenile Department, and for the progress, good and welfare of The Western Slavonic Association, also to promote and maintain a mutual and fraternal understanding between ALL members; to unite our whole membership and develop fraternity, brotherhood and co-operation to the highest degree.

The following rules must be observed:

1. Write legibly in ink on one side of paper, or type your article, double spacing it. Articles should be as brief as possible.
2. A pen name may be used but must be accompanied by name and address of writer.
3. The editor reserves the right to alter, condense, or accept or reject any copy submitted.
4. No manuscripts will be returned unless requested and return postage is included.
5. Hand changes of addresses to your local secretary who will forward same to the publisher — AMERIKANSKI SLOVENEK, 1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.
6. Send all letters, copy and material for this page to reach the editor not later than the 15th day of the month.

Send all communications to:

FRATERNAL VOICE
GEO. J. MIROSLAVICH, Editor

3360 Vine Street Denver, Colorado

ENTHUSIASM

It was Emerson who said, "Nothing great was ever achieved without enthusiasm." He might have omitted the word "great." At least this is true insofar as it applies to any group activity. On the other hand, almost anything can be achieved by sufficient enthusiasm. "The human soul on fire is man's greatest weapon," said Marshal Foch, who knew a lot about getting things done. No group will co-operate in doing anything unless someone in the group shows enthusiasm, and communicates this to the other members. Enthusiasm is contagious. The atmosphere of a meeting is dead until somebody says something worth while with a little energy. One by one, the other members of the group arise to join in the discussion. The original idea or plan suggested may be changed, but eventually something is done. But someone must have the initiative and enthusiasm to "begin."

—Excerpts from the Club Leader's Handbook.

Practically all our editorials and many writeups carried an appeal for cooperation and unity of effort calling for more enthusiasm for the progress and future welfare of our Association.

The above sermonette appropriately brings out the necessity of enthusiasm if anything is to be achieved.

Many supreme officers, lodge officers and other members showed enthusiasm in our current work, especially in the Insure the Family Campaign, and hoped to communicate this to other members. The results are reflected in the monthly reports from the various lodges, but we must admit that in many cases it hasn't proved to be contagious. We, therefore, again appeal to the membership in groups or as individuals to display more enthusiasm in our important work and activities for the growth and progress of our Association.

LET'S GET TOGETHER!

From the Office of the Supreme President WSA.

I have just concluded a careful study of the report submitted by our esteemed Supreme Secretary, Bro. Anthony Jersin, concerning the progress made by various lodges during the past 7 months; some of the lodges have given a very satisfactory account of themselves, however, I am greatly disappointed to see that there are still so many of our lodges that have done very little or nothing during these past 7 months.

A very important discovery I have made at this time is the fact that out of 18 lodges located in the State of Colorado, only one lodge failed to secure any new members during these past 7 months. On the other hand, out of 30 remaining lodges located in 10 various States, 13 lodges failed to take an active part in our present campaign. I was indeed amazed to find out that the lodges of the State of Colorado alone enrolled more new members during our present "Insure the Family" campaign than the combined 30 lodges of the remaining 10 States. — In order that you may see the picture more clearly, I shall give you the number of lodges and the members enrolled for each State during our present campaign: Colorado, 18 lodges (194 members), Illinois, 4 lodges (53 members), Minnesota, 1 lodge (49 members), Pennsylvania, 8 lodges (20 members), Ohio, 4 lodges (19 members), Utah, 6 lodges (18 members), Wyoming, 1 lodge (17 members), Nevada, 1 lodge (10 members), Kansas, 3 lodges (1 member), West Virginia, 1 lodge (No members), Cle Elum, Wash., 1 lodge (1 member). In other words, the lodges of Colorado enrolled 194 new members against 188 for the remaining 10 States. I don't have to elaborate on these figures, they speak for themselves. There are only 4 lodges, No. 41, 21, 33 and 3 who have up to date qualified for the award. Of course, there are a number of lodges who I feel confident will qualify for one of the awards before the conclusion of this campaign.

But what in God's name has happened to the other lodges? There are still 14 lodges No. 4, 8, 11, 13, 23, 27, 30, 31, 34, 56, 57, 58, 63 and 65 who do not seem to be making much of any attempt to qualify for one of the prizes and they most certainly do not even show that they are trying to help themselves their lodge and the Association in this great "Insure the Family Campaign." I am quite sure that if each one of the members of these 14 lodges would spend a few minutes of his time for the good and welfare of the Western Slavonic Association, these lodges would have no difficulty in making a satisfactory showing for themselves.

Therefore, on behalf of the Western Slavonic Association, and the wide-awake and active members of our Association, I most sincerely appeal to the officers and members of these 14 lodges to make a turn about face in their activities in their attitude, and prove to me and the entire rank and file of the WSA, that these 14 lodges are not dead or dying, but that they are still entitled to that respect which is accorded to a lodge that is active, efficient and has the good and welfare of our beloved mother, the Western Slavonic Association at heart.

With my kindest regards and good wishes to you all, I remain,
Fraternally yours,

LEO JURJOVEC, Supreme President.

BOOST OUR JUVENILE DEPARTMENT—THE FUTURE OF OUR ASSOCIATION

1944 Campaign For Seven Months Behind Last Year's Figures

Officers Urge Drive For New Members

The 35th Anniversary Campaign of 1943 produced 111 adults and 340 juveniles for the first seven months for a nice total of 451. The same period of this year in the Insure the Family campaign is lagging with 107 adults and 275 juveniles or a total of 382. Five more months are to be reported before drive for new members closes on Dec. 31st.

Our Supreme President urges all members to make a special effort in the remaining months to attempt to break all former records in new membership gain. His desire is that many entire families are enrolled. The Supreme Secretary likewise requests that all officers and members strive to bring many men, women and children into our worthwhile organization. A great many new juveniles are being called for by our Supreme Juvenile Supervisor.

No doubt other officers remind their membership in the various lodges of the importance of a steady flow of new members into their lodges, and most of them set the example by themselves signing up several months after month.

Prizes worth striving for are waiting for lodges that finish with the most new members.

Present Standing of Lodges With 10 Or More Members

Trail Blazers No. 41, Denver, leads the pack with 82; North Eagle No. 21, Ely, Minn., is second with 49; Three Star No. 33, Chicago, is third with 48 and Sloan No. 3, Pueblo, is fourth with 29. These are the only lodges having qualified for the main prizes by obtaining the required quota of 25.

Next in order is St. Martins No. 1, Denver, with 22, needing only three more to qualify; Slovenska Edinost No. 38, Diamondville, Wyo., follows with 17; Planinski Bratje No. 5, Leadville, and St. Catherine No. 29, Cleveland, each have 15; Golden Eagle No. 59, Central City, Pa., has 11; Sloga Slovencev No. 14, Helper, Utah, Western Star No. 16, Pueblo, and Hribski Bratje No. 45, Ruth, Nevada, each have 10.

It will be noted that the above leaders in the membership drive are scattered in several states. We would be pleased to see lodges in other states get into the producers column. The present campaign must be a great success. It can be done! Let's get together!

Trinidad Member Wounded By Lone Nazi Shell

Pvt. John Swigle, son of Mrs. Mary Hribernick, 1017 Lincoln, Trinidad, Colo., automatic rifleman with an infantry unit, was wounded by German shell fire after more than a week of action in Normandy.

He came through a pitched battle he never thought he would survive and then was wounded on a day when his outfit was "taking things easy." He is receiving treatment for fractures of the upper and lower right arm and shrapnel wounds in both legs and his back sustained when a lone German shell whistled over and landed nearby, wounding him.

Moving with his division through light shellfire and sniper bullets on D-Day, Swigle explained the Germans came charging forward, bayonets lowered, in mass formation. "It was then or never," Swigle declared. Both the American infantry units opened up with every weapon in their possession despite German shellfire. Swigle, firing an automatic rifle as rapidly as he could, said the weapon grew hot in his hands. The German attack never carried into the American positions.

"After that one," Swigle said, "I thought I'd be o. k. for the duration." But on the following day, he was sent on a routine observation assignment, the lone German shell whistled overhead, landed nearby and the Trinidad soldier went to the hospital.

Swigle's favorite weapons are the automatic rifles, which he once used to drop a German sniper from a tree, and the grenade-launcher.

The Association joins in wishing a speedy recovery for Pvt. John Swigle.

Treasury Department Washington

July 28, 1944.

Mr. Leo Jurjovec, President
The Western Slavonic Association
4676 Washington Street
Denver 16, Colorado

Dear Mr. Jurjovec:

Like the invasion of Europe, the Fifth War Loan drive was a success. Our casualties in Normandy were lighter than expected, and our Bond sales exceeded the quota by better than \$3 billion. But the war didn't end in Normandy, and its total cost wasn't met during our last War Bond campaign.

So long as this war lasts, men will fight and die; fresh recruits must be drafted. Weapons will be destroyed; new ones must be produced. Money will be spent; more must be supplied. Morale will flag; it must be stimulated. Men, munitions, money and morale: upon these four factors depend our national independence and individual security.

It takes a tremendous sum of money to feed, equip, and provide weapons for the 11,000,000 men and women now in our armed services. It is estimated that we are spending more than two hundred fifty million dollars a day, yes, \$250,000,000.00. So even if we did over-subscribe our Fifth War Loan quota, the \$19 billion realized is sufficient to pay for the cost of war for only 75 days—2 1/2 months.

There is no vacation in war. Throughout July, August and September, fierce battles will rage in France, in Russia, and on the islands of the Pacific. We on the home front have pledged ourselves to back the attack until total victory is won; so although you, your organization and its members have just finished a strenuous campaign, the Treasury Department would appreciate your starting a special War Bond promotion to sell a minimum of \$100 per member within your organization. Will you feature such a patriotic project during August and September?

Sincerely,

WILLIAM C. FITZGIBBON,
Deputy Director
National Organizations Division

Son of W. S. A. Member Ensign in Navy

The recent home on leave for Joseph P. Natale, son of Mr. and Mrs. Peter J. Natale, 1839 W. 33rd Ave., revealed that he received his commission as ensign in the U. S. Navy Supply Corps at Harvard University.

Ensign Natale graduated from North Denver High School in 1940 and then attended the University of Denver for three years before entering the service. He was studying law and was an outstanding student, being a member of the Phi Beta Sigma, Phi Epsilon Phi, Pi Delta Theta and Pi Gamma Mu honoraries. During his leave, he received his B. A. Degree from University of Denver. In 1943, he was second alternate for West Point from Colorado.

He entered the navy under the V-12 program last June and received his basic training at Duane College in Crete, Nebr. His supply corps training at Harvard was a five month course.

Young Natale was formerly a member of the WSA juvenile department and his father is a member of Trail Blazers lodge in Denver.

St. Martin's Member Reported Dead In Action

Recent reports of servicemen killed in action carried the name of our beloved John Savoren who made the supreme sacrifice for our country in an airplane crash in the South Pacific war area. Young Savoren shortly before entering the service transferred from the juveniles to St. Martin lodge No. 1 in Denver. John was a juvenile delegate to the First Juvenile Convention held in Denver in August 1937, representing Rocky Mountain Juvenile Branch No. 6 of Leadville, Colo.

He was the only son of Mr. and Mrs. J. Savoren, at present residing in Denver, both of whom are faithful members of the WSA having served as efficient officers for many years and often delegates to several Association conventions. Condolences are offered by the entire Association.

The quickest way to wipe out a friendship is to sponge on it.

Married Women Need Life Insurance

Many married women do not feel that life insurance is necessary for them. They think the husband and father in a family should insure his life, but that there is no special reason why they should pay money for insurance on their own lives.

Experience proves that married women need insurance fully as much as men, for the protection of their family and for their own protection.

When the mother in a family dies there are many adjustments that must be made. There must be money to pay the expenses caused by sickness and death. Nearly always help must be employed to carry on the work in the household. A husband and father very often finds many more demands for money than a wife and mother. He has to go out and attend to his outside work and has to pay someone to manage the home and children.

Very often the insurance on the life of the mother enables a family to carry on and hold the family together because of the ready money received from her life insurance.

In later years a married woman may find that she has out-lived the man she depended upon to support her, and he may not have been able to provide for her future. She may be too old to find employment, and she will find an insurance policy for one or two thousand dollars something she can use for herself, or, if she finds it necessary to make her home in, her declining years with a son or daughter, she will find a very great satisfaction in her life insurance. Human nature being what it is, the woman with an insurance policy—with paid up reserve—will be more welcome in any home than the woman who has not taken the trouble to provide the stronghold of life insurance for her old age. If she has not been wise enough to safeguard her own needs, she can hardly blame her children, or others, if they are slow in providing for her.

And, though she may have a home and be most welcome with a son or daughter, she can use the reserve in her life insurance policy as she would use cash in the bank, and not find it necessary to depend on someone else for even a postage stamp.

Insurance on the life of a mother has kept many a home from being broken up, and the memory of her solicitude in providing this protection for her children will remain a happy memory while they live.

W. S. A. Member Takes Part In Invasion

Paratrooper Sgt. Richard Amman, member of Trail Blazers in Denver, wrote an interesting detailed account, passed by the censor, of his part during the D-day invasion of France on June 5th.

Dick flew over the English Channel in one of the first planes to land on the coast of Normandy early June 5th and through anti-aircraft fire was No. 2 man to make his parachute jump. "They dropped us fairly high," writes Sgt. Amman, "so I got a pretty good glimpse of the ground. And I knew then things were plenty hot. The first three men of our stick landed in a small field, the remainder in or near some trees. When I landed I got tangled in my chute, and couldn't get my Carbine loose, so I just laid there with a grenade in my hand waiting for the worst. I took out my knife and cut off the chute and Mae West, then started to crawl away. But this Joe (Heinie) was a persistent son-of-a-gun and he began to kick up the dust."

The letter continues to relate how Dickie finally contacted two other men and the three patrolled all night until 20 others were contacted, then this group was organized into a fighting unit which "everything we met our size, we knocked out; anything too big we by passed—finally we joined up with our respective units after a rugged 72 hours. We really were able to give Jerry hell from there on out."

Young Amman wrote the letter from England to where he was sent, safe and sound, for a rest after his duty was so heroically performed. In another letter written later to his brother Phosne Amman of Kansas City, Sgt. Amman modestly told of being decorated with medals, but the writer was unable to get any detailed information on this deserving honor given our WSA member.

FOUR MONTHS REMAIN IN THE INSURE THE FAMILY CAMPAIGN

Just Reminding You!

Every individual member should feel it is his duty to enroll as many members as possible for his respective lodge thereby contributing to the successful growth and progress of the Association. The brothers and sisters should take great pride in helping his or her lodge win the highest prize possible and perhaps take possession of the Kochevar Trophy.

The campaign has been in progress for eight months and you are responsible for what position your lodge holds in the race for highest honors and the top prizes. In this contest we are primarily interested in enrolling entire families.

The contest will end on December 31st, and the smart lodges will not wait until the last few weeks to make an attempt to get the highest prize possible, but will enroll the new adult and juvenile members immediately and strive to hold whatever lead they gain.

Several lodges have set as their goal the earning of the capital prize of \$250.00 which is given to each and every lodge securing 200 new members before December 31 and are counting on every individual of their respective lodge to enroll one or more new members to achieve their aim.

The individual members assisting will receive a liberal cash commission for their efforts, the amount depending on how much insurance their prospects take out. It is therefore obvious that it will pay the individual to work and his lodge, the Association and the new member joining all will profit in more ways than one.

For your information we repeat the amounts of prizes to lodges and cash commissions to proposers of new adult and juvenile members. We hope these items will be discussed at meetings and the importance of the campaign made known to all members who are possible to contact.

IMPORTANT FACTS ABOUT THE JUVENILE DELEGATE CONTEST

The Juvenile Delegate Contest which has been in progress since January 1, 1942 is to end at midnight on December 31, 1944. Only a few months remain and they will pass quickly finding a lot of juveniles ambitious to become a delegate short several credits because they started to work too late.

Every juvenile of the WSA in good standing who is of reasonable age to be able to participate in the Third National Juvenile Convention is eligible to enter the Contest. Entry is simple, merely deciding to become a delegate and setting out to secure new adult and juvenile members and calling on other juvenile and adult members to assist. Many juveniles already have been working and piling up credits since January 1, 1942. It is not too late to start now.

The important factor in qualifying as a juvenile delegate is to secure fifty (50) credits, that is, 50 new adult or juvenile (or both) members who remain in the Association for at least one year. Such new members which will earn the necessary credits may be obtained by the juvenile candidate for delegate or by any other juvenile or adult who will work in behalf of the candidate. Parents who are not members may also work for a juvenile of their family who is in the WSA Juvenile Department.

Former juveniles who transferred into the Adult Department between Jan. 1, 1942 and Dec. 31, 1944 may also enter the contest and qualify as a delegate by securing the necessary 50 credits.

Remember, every new member enrolled does not only bring a credit but also a cash commission for the proposer and it will help some lodge win a grand prize in the membership campaign.

Serving as a juvenile delegate means a trip with other juvenile and adult delegates to the convention scheduled for Cleveland, Ohio, in August of 1945 with expenses paid not to exceed \$60.00, or with addi-

either personally or by mail and the official organ. Lodge officers, and supreme officers especially, are urged to give ample publicity and personal support to our cause for up-building and progress.

Lodge Prizes

The First Prize of \$50.00 will be given the lodge enrolling the most new members (both adult and juvenile) by the end of the campaign and a Second Prize of \$45.00 to the lodge securing the second most. The Third Prize is \$40.00; Fourth Prize is \$35.00; Fifth Prize is \$30.00; Sixth Prize is \$25.00; Seventh Prize is \$20.00 and the Eighth Prize is \$15.00.

All lodges enrolling at least 25 new members and do not win one of the above prizes will be awarded the sum of \$10.00. A lodge, therefore, must obtain at least 25 new members before being eligible to any of the aforesaid prizes. Kochevar Trophy goes to first place winner.

Any or all lodges that secure 200 or more new members in the Insure the Family Campaign shall receive the sum of \$250.00 in addition to any one of the eight Main Prizes.

Commissions

To the proposer of each and every adult accepted in any class of insurance, and for juveniles insuring in the 20-payment and endowment classes the sum of \$1.00 will be paid for \$250.00 insurance written; \$2.00 for \$500.00; \$3.00 for \$1000.00; \$4.00 for \$1500.00 and \$5.00 for \$2000.00.

The proposer of a juvenile in the JA, or those paying 15c monthly premiums class, will receive 75c for every juvenile admitted. Juveniles in this JA class receive the first months premiums free if at least three months are paid in advance with application.

Above commissions will be paid as soon as the new members complete paying at least six monthly premiums.

national expenses probably granted by the convention.

Several convention sessions are held and conducted by the juvenile delegates themselves from all over the country; juvenile delegates are guests of the adult convention at various parts of their sessions; a good, jolly time of entertainment, sight seeing and various interesting features to please and delight the children are planned. Being a juvenile delegate is a coveted honor and rare treat that does not come often in a lifetime and the memory of such an adventure and the great good it does will be cherished forever.

Please refer to the complete rules previously printed and watch for future announcements, but it is advisable to at once add to the credits you may have or start now to secure the 50 credits needed. We wonder who will be the first juveniles reported as qualified juvenile delegates!

Lodge juvenile supervisors, other lodge officers and members and non-member parents are urged to interest themselves in this Juvenile Delegate Contest and lend every possible aid to every worthy juvenile possible to send to the next convention.

BOOST OUR JUVENILE DEPARTMENT — THE FUTURE OF OUR ASSOCIATION and strive to enroll a record number of new juveniles in the "Insure the Family" campaign of 1944.

Editor's Son In Navy

George J. Miroslavich, Jr., son of Mr. and Mrs. Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine, Denver, is at present stationed in the U.S.N.T.C. at Camp Ward, Farragut, Idaho. Seaman Miroslavich was one of the several fathers inducted into the service on August 7th, and is the husband of Dorothy, father of two sons, George and Michael.

EVERY MEMBER GET A MEMBER

Enroll the Entire Family in the Western Slavonic Association

The Western Slavonic Association

DENVER, COLORADO

Names and addresses of Supreme Officers:

SUPREME BOARD:

Leo Jurjovec, President, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Geo. J. Miroslavich, Vice-Pres. & Juvenile Supervisor, 3360 Vine St., Denver, Colo.
 Frank J. Bradach, 2nd Vice-Pres., 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
 Anthony Jersin, Secretary, 4878 Washington St., Denver, Colo.
 Michael P. Horvat, Treasurer, 4417 Penn. St., Denver, Colo.
 Dr. J. F. Snedec, Medical Director, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

BOARD OF TRUSTEES:

Thomas J. Morrissey, Chairman, 1934 Forest St., Denver, Colo.
 Mike Popovich, 2nd Trustee, 1849 Grove St., Denver, Colo.
 Anton Rupar, 3rd Trustee, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

JUDICIARY DEPARTMENT:

Joe Blatnik, President, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
 Johanna V. Mervar, 7801 Wade Avenue, Cleveland, Ohio
 Vincent Novak, Box 492, Ely, Minnesota
 Joseph Godec, 16215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio
 Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

SPORTS DIRECTOR:

Edward Juvancic, 9535 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

OFFICIAL ORGAN:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

All remittances for assessments and official correspondence shall be addressed to the office of supreme secretary, and all complaints of appeals to the office of the president of judiciary committee. Applications for admission into the adult department, increase of insurance, sick, accident, operation and indemnity benefit certificates shall be mailed to the office of supreme Medical Director.

The WSA invites any male or female person of the Caucasian or white race between the ages of 1 and 30 years to join its ranks. Persons, who desire to become members of the Association, should contact any officer or member of the nearest WSA lodge or write direct to the headquarters of the Association. Eight adult members are required to organize a new lodge in localities where there is no lodge of the Association. For all additional information in regard to organizing lodges, or becoming members, please write to the office of supreme secretary.

JOIN THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION TODAY!

FINANCIAL REPORT OF THE WSA FOR JULY, 1944

FINANČNO POROČILO ZSZ ZA MESEC JULIJ, 1944

Lodge No.	Receipts	Disbursements	Lodge No.	Receipts	Disbursements
Dr. št.	Prejemki	Izdatki	Dr. št.	Prejemki	Izdatki
1.....	\$410.02	\$ 67.00	33.....	219.85	156.50
2.....	448.98	126.00	34.....	11.79	14.00
3.....	101.72	30.00	35.....	167.47	182.00
4.....	330.69	193.50	36.....	46.79	—
5.....	75.42	—	37.....	91.98	54.50
6.....	326.29	410.00	38.....	509.76	207.50
7.....	47.41	42.50	39.....	55.52	2.00
8.....	223.45	124.00	40.....	136.63	59.00
9.....	36.57	42.00	41.....	30.75	2.00
10.....	24.43	—	42.....	83.75	—
11.....	246.58	45.00	43.....	63.26	5.00
12.....	65.22	2.00	44.....	15.37	4.00
13.....	452.47	6.00	45.....	65.00	2.00
14.....	137.08	—	46.....	33.63	—
15.....	279.92	167.00	47.....	57.63	—
16.....	71.30	139.00	48.....	12.65	—
17.....	96.00	—	49.....	13.08	—
18.....	89.78	3.00	50.....	88.45	26.00
19.....	61.86	118.00	51.....	26.08	17.00
20.....	20.75	—	52.....	20.09	9.00
21.....	24.83	—	53.....	16.10	—
22.....	156.90	213.00	54.....	37.59	—
23.....	32.02	—	55.....	36.78	—
24.....	22.71	28.00	56.....	5.46	—
25.....	154.79	6.00			
Total — Skupaj			Total — Skupaj	\$5,782.65	\$2,506.50

Interest on Bonds — Obresti na obveznice:

\$8000 Middle Rio Cons.,	4%.....	\$160.00
\$7000 Ordway, Colo. Water,	4%.....	140.00
\$5000 Perth Amboy, N. J.,	5%.....	125.00
\$5000 Walsenburg, Colo. Water,	4 1/4%.....	106.25
\$10,000 Salt Rivers, Accrued,	4 1/4%.....	36.60
\$1000 Costilla, Colo. Sch.,	5%.....	25.00
\$4000 Alamosa, Colo., Accrued,	4%.....	32.22
\$5000 Perth Amboy, N. J., Accrued,	5%.....	7.64
Accrued Int. on War Bonds—Dotečeni obresti na voj. bondih.....		58.20
Interest on FHA and Mortgage Loans—Obresti na FHA in hip. posojila in hipoteke.....		68.62
Taxes on FHA and Mortgage Loans—Davki na FHA posojila in hipoteke.....		164.59
Fire Insurance—Zavarovalnino proti ognju na FHA posojila.....		56.91
FHA Insurance—Zavarovalnino na FHA posojila.....		15.25
Profit on Bonds Sold—Dobiček na prodanih bondih.....		2,486.80
Certificate Loans Increased—Posojilo cert. zvišano.....		23.58
Total receipts from lodges — Skupni prejemki od društev.....		5,782.65

Total receipts — Skupni prejemki 9,887.31
 Balance June 30, 1944 — Preostanek 425,703.83
 Total — Skupaj \$435,591.14

Disbursements — Izdatki:

Sick Benefit Claims — Bolniške podpore.....	\$1,381.00
Operation and Indemnity Claims—Operacijske in odškod. podp.	775.00
Special Benefits — Izredne podpore.....	35.00
Premiums for new members—Asse. za nove člane.....	10.00
Commissions — Provizije za nove člane.....	275.00
Prizes — Nagrade.....	30.00

Total disbursed to lodges—Skupno izdano društvom.....\$ 2,506.50

Miscellaneous — Razno:

Officials' Salary — Uradniške plače.....	249.55
Home office employee—Pomočnica v gl. uradu.....	82.50
Postage and Telephone—Poštnina in telefon.....	11.60
R. R. Fare and Per diem—Vozni stroški in dnevnice.....	168.46
Collector of Internal Revenue (Social Security).....	20.72
Collector of Internal Revenue (Withholding Tax).....	89.40
Lights — Razsvetljavo.....	1.54
Printing and Stationery—Tisk. in pisalne potrebščine.....	9.00
Official Organ — Uradno glasilo.....	795.62
Copy Fraternal Compend Digest.....	1.75
1944 Statistics Fraternal Societies.....	1.25
Repairing of roof — Popravo strehe.....	3.70
Taxes on Mortgage Loans—Davki na hipoteke.....	103.57
Book value of bonds decreased—Knjižna cena bondov znižana.....	2,115.00
Exchange Charges on Coupons—Vnovčenje kuponov.....	95
Total disbursements — Skupni izdatki.....	6,161.01
Balance July 31, 1944 — Preostanek.....	\$429,430.13

Sick Benefits Paid — Bolniške podpore plačane:

Ldg. No.	Name	Amount	Ldg. No.	Name	Amount
Dr. št.	Ime	Vačeto	Dr. št.	Ime	Vačeto
1.....	Cesar John	\$27.50	33.....	Tominehek Frank	8.00
2.....	Drobnick Joseph	15.00	34.....	Yaksekovic Jakob	14.00
3.....	Schimpf George	11.00	35.....	Dejak Anna	52.00
4.....	Brajda Frank	51.00	36.....	Bukovec Caroline	22.00
5.....	Fabian Helen	11.00	37.....	Tupac John	29.00
6.....	Radovich Nick	15.00	38.....	Shray Tony	29.00
7.....	Tekavcic Martin	28.00	39.....	Bacca Mike	17.50
8.....	Prestor Tony	30.00	40.....	Angel Olga	35.00
9.....	Drobnick Josephine	32.00	41.....	Underhill Helen	16.00
10.....	Hren Frances	40.00	42.....	Mancini Frank	20.00
11.....	Kikel John	40.00	43.....	Rykovich Vera	30.00
12.....	Pezdec Nick	30.50	44.....	Zeke Mary	20.00
13.....	Plut Katarine	30.00	45.....	Chop Antonia	20.00
14.....	Modic Frances	40.00	46.....	Koler Steve	7.00
15.....	Virant Anna	26.00			
16.....	Slapor Frank	14.50	Total — Skupaj		\$1,381.00
17.....	Schweiger Frank	28.00			
18.....	Benigar Matt	57.00			
19.....	Lauriski Frank	17.00			
20.....	Saben Sam	44.00			
21.....	Kosec Joe	14.00			
22.....	Slanovich Emma	28.00			
23.....	Tomisic Frank M.	21.00			
24.....	Topolovec Harriet	7.00			
25.....	Topolovec Rudolph	7.00			
26.....	Pucel Mary	8.00			
27.....	Osaben Frank	59.00			
28.....	Savich Mary	60.00			
29.....	Polacek Dominic	18.00			
30.....	Straziser Jennie	25.00			
31.....	Chandek Rose	28.00			
32.....	Mervar Johanna	40.00			
33.....	Emma Trentel	29.00			
34.....	Ralph Konchnik	28.00			
35.....	Ambrose Frances	62.00			
36.....	Kukman Joseph	46.00			

CHANGES IN MEMBERSHIP OF THE WSA FOR JULY, 1944

SPREMENJE V ČLANSTVU ZSZ ZA MESEC JULIJ, 1944

New members — Novi člani:
 K št. 1: Cecelia Papiernik, Cert. BB-777, R. 27, zav. \$500; in iz ml. odd.: Margaret Perme, Cert. BB-778, R. 18, zav. \$500 in \$1.
 K št. 5: Edward O. Pezdirc, Cert. CC-152, R. 32, zav. \$500 in \$1.
 K št. 14 iz ml. odd.: Ruth Penovich, Cert. DD-1465, R. 18, zav. \$500 in \$1.
 K št. 16: Stephanie Blatnick, Cert. CC-153, R. 39, zav. \$500 in \$1.
 "Lodge No. 33 from Juv. dept.: Mary A. Nemanich, Cert. BB-779, C. 18, ins. \$500 and John E. Jerich, Jr., Cert. DD-1467, C. 18, ins. \$500.
 Lodge No. 38: Frank M. Toucher, Cert. DD-1464, C. 44, ins. \$1000 & \$1.
 Lodge No. 61: Michael Todisco, Cert. DD-1466, C. 45, ins. \$500 & \$1.
 Withdraw From All Benefits — Odstopili od vseh podpor:
 Lodge No. 3: Frank J. Pershin, Cert. BB-771.
 Lodge No. 9: John Benigar, Cert. 1409; Adolph Lauriski, Cert. DD-1306, and Joseph Legan, Cert. DD-1418.
 Lodge No. 26: John Devan, Jr., Cert. DD-1137.
 Lodge No. 51: Felix Fabec, Cert. DD-1376.
 Change in Insurance:
 Lodge No. 3: W. R. Mahar, Cert. 4274 to BB-776 — \$1000.

Died — Umrli:

Pri št. 6 umrla dne 29. junija, 1944: Mary Frame, Cert. 3454, stara 40 let. Vzrok smrti: Rheumatoid arthritis. Pristopila v Zvezo 19. aprila, 1927. Zavarovana je bila za \$500, r. 23.
 Pri št. 18 umrla dne 25. julija, 1944: Mary Zadel, Cert. 4698, stara 33 let. Vzrok smrti: Idiopathic status convulsions, Broncho-pneumonia. Pristopila v Zvezo 19. julija, 1931. Zavarovana je bila za \$1000, r. 19.
 Pri št. 22 umrla dne 20. julija, 1944: Angelo Rose, Cert. 2732, star 59 let. Vzrok smrti: Hypertension and nephritis. Pristopil v Zvezo 14. aprila 1924. Zavarovan je bil za \$1000, r. 39.
 May their souls rest in peace and to the bereaved families we express our heartfelt sympathies.

FINANCIAL REPORT OF THE JUVENILE DEPT. OF THE WSA

FOR JULY, 1944

FINANČNO POROČILO ML. ODD. ZSZ ZA MESEC JULIJ, 1944

Lodge No.	Receipts	Lodge No.	Receipts
Dr. št.	Prejemki	Dr. št.	Prejemki
1.....	\$42.80	32.....	8.56
2.....	33.36	33.....	70.19
3.....	3.00	34.....	1.15
4.....	17.25	35.....	26.40
5.....	3.30	36.....	1.65
6.....	6.90	37.....	29.82
7.....	2.25	38.....	75.35
8.....	7.65	39.....	2.10
9.....	1.35	40.....	20.10
10.....	20.62	41.....	90
11.....	1.95	42.....	3.60
12.....	32.74	43.....	15.03
13.....	14.10	44.....	2.15
14.....	41.56	45.....	3.00
15.....	4.35	46.....	4.07
16.....	2.43	47.....	14.30
17.....	7.35	48.....	7.75
18.....	1.65	49.....	10.65
19.....	7.5	50.....	7.56
20.....	90	51.....	2.40
21.....	7.05	52.....	2.10
22.....	2.53	53.....	1.05
23.....	1.35	54.....	
Total — Skupaj		Total — Skupaj	\$559.08

Interest on Bonds — Obresti na obveznice:

\$4000 Middle Rio Cons.,	4%.....	\$80.00
\$1400 Huertano, Colo. Sch. No. 51,	4%.....	31.50
\$3500 Alamosa, Colo. Accrued.....		28.45
Profit on bonds sold—Dobiček na prodanih bondih.....		539.70

Total Receipts — Skupni prejemki \$ 1,236.73
 Balance June 30, 1944 — Preostanek 34,819.45
 Total — Skupaj \$ 36,056.18

Disbursements — Izdatki:

Disbursements — Izdatki:		
Reserves refunded — Rezerve povrnjene:		
Ldg. No.	Name	Amount
Dr. št.	Ime	Vačeto
1	Permer Margaret	\$15.85
2	Adamic Dan	14.55
3	Smith Alma	14.55
4	Penovich Ruth	13.20

Balance July 31, 1944 — Preostanek.....\$ 35,702.12

Denver, Colorado, August 19, 1944.

ANTHONY JERSIN, Sec'y—gl. tajnik

OFFICE OF THE JUVENILE DEPARTMENT

Report of Juveniles Admitted and Transfers to Adult Department

Month of July, 1944

Lodge No. 1—Entered: (2) Michael C. Papiernik, also \$500.00 JB. Trs. to Adults: (1) Margaret Perme.
 Lodge No. 3—Entered: (5) John L. Skube, Ronald F. Petkovsek, Betty J., Rosemary and Russell De Salvo, Jr.

Three Star Lodge No. 33

(This "N" That)

My first item of interest is the announcement of the arrival of a fine baby boy at the home of Dr. Frank T. Grill. My congratulations to the mother and dad and best wishes to the new master of the house.

Mrs. Elizabeth Zefran, the able secretary of the Chicago Youngsters, has recently passed her examination for a full fledged Funeral Director. Previously Mrs. Zefran has successfully passed all other examinations necessary to become an undertaker. After the war, the Zefrans intend to enlarge their business establishment in order that they may be in position to offer the public the finest possible service. My congratulations to you Mrs. Zefran and the best of luck to both of you.

Recently on a two week vacation and observing the government non-travel vacation rules was our old friend Mr. Frank Primovich, who spent most of his time pounding the pavement of Chicago and working around the house. Never mind, Frank, things are bound to change for the better soon.

Of course, some people are luckier than others; take of instance Mr. and Mrs. Frank Grill who have recently returned from a pleasant two week vacation from Lakeside, Mich. However, I can't very well blame Mr. Grill for trying to get as far away as possible from his business. If I were in his shoes, the only contact I would have with his business would be 4 times per year and then only by long distance call.

Mr. Michael Pierhal and his wife Elsie, (Elsie Gabor to you) have been trying to go on a real honeymoon for sometime. But Mike is a very busy man and he believes in that old saying "work before pleasure." However, Elsie must have put her pretty foot down that brought both of them to a mutual understanding and a hasty departure for an extended honeymoon to Rochester, N. Y. They have returned only the other day, most happy and contented. Isn't love wonderful?

Bro. Walter Widuch, S 2/c asked me to convey his best regards to all the members of the lodge. Thanks a lot, Walter, we all hope to see you back home again very soon.

Our congratulations to Miss Marie Kukman (daughter of Bro. Joe Kukman) on her ability to elevate herself to the excellent position as a private secretary to the producer of one of the largest Radio Program WBMB. We are proud of you, Marie.

Here is one good example for every young dad to follow: Have you ever seen Bro. Joe Oblak, anywhere, and I mean anywhere while off duty, without being accompanied by his darling little daughter, Adrienne? Of course, you haven't, neither have I. I'd say he is one in a thousand.

Last but not least, be sure to attend our next regular meeting, September 13th.

Fraternal yours,

THE OFFICIAL REPORTER, 33.

Probably Last Denver

Picnic Of Season

Members of St. Martins, Queen of Holy Rosary and Trail Blazers lodges are invited and urged to attend and boost the Picnic to be sponsored by the Slovenian Home, Inc. on the Sunday before Labor Day, September 3rd, at the Slovenian Gardens, 4464 Washington.

Our three WSA lodges in Denver are shareholders in the Slovenian Home, Inc., with lodges of other organizations in the community, so the support of all concerned is solicited. The general public is invited.

Refreshments of all types has been arranged for. There will be music and dancing, and a good time is assured all. Former patrons know what pleasure is awaiting and new patrons will be happy and contented that they attended. Bring the family.

SEND AN ACCOUNT OF your lodge activities to The Fraternal Voice; other lodges like to read about what you are doing.

—George Matthew Adams.

Lodge No. 6—Entered: (1) Charles J. Kolman.

Lodge No. 14—Entered: (1) Mary F. Pecuh. Trs. to Adults: (1) Ruth Penovich.

Lodge No. 15—Entered: (1) Gene D. Dellagnola.

Lodge No. 16—Entered: (5) William D. and Sandra L. Stravis, Patricia A. Pozzolino, Frances A. and Edward E. Arthur.

Lodge No. 24—Entered: (2) William P. and Richard E. Wilcox.

Lodge No. 29—Entered: (3) Robert A. Richard J. and Bernice B. Mott.

Lodge No. 33—Trans. to Adults: (2) John E. Jerich and Mary A. Nemanich.

Lodge No. 37—Entered: (1) Alan W. Wakkuri. Died: (1) Kenneth A. Hill.

RADOVEDNOST JE HCERKA PEKLA

Živel je lovec, ki je imel dva psa. Nekega dne je z njima odšel na lov. Dolgo je kolovratil po livadah in gozdovih, a ujel ni ničesar. Že se je začelo mračiti in lovec je hotel odriniti proti domu. Nenadoma je zagledal pred seboj nekaj čudnega: posušen štor je gorel z močnim plamenom, sredi ognja pa je sedela kača.

Kača ga je nagovorila:

"Reši me iz ognja, človek božji in osrečila te bom: razumel boš, kaj govori žival in kaj poje ptica."

"Prav rad bi ti pomagal, pa ne vem kako," je rekel lovec. "Pomoli mi svojo palico, da zlezem po njej iz ognja," je svetovala kača.

Lovec je storil, kar mu je velela in kača se je srečno rešila iz ognja. Izkazala mu je svojo hvaležnost z besedami:

"Hvala za dobroto! Poslej boš razumel vse, kar živali govorijo in ptice pojo. A ne povej tega nikomur, sicer boš moral umreti!"

Lovec se je poslovil od dobre kače in šel dalje. Temnilo se je zmerom bolj, da kmalu ni videl peti pred se. "Do doma je še daleč," je pomislil. "Najboljše bo, če kar tukaj prenočim."

Rečeno — storjeno. Zakuril je ogenj in se zleknil zraven njega po tleh. Pa je zdajci kar zazijal od začudenja: razumel je vse, kar sta se njegova dva psa pomenkovala.

Slišal je, kako je prvi pes rekel drugemu:

"Bratec ostani pri gospodarju, jaz pa stečem domov, da ne bo hiša brez čuvaja. Svet je dandanes poln malopridnežev, ki izkoristijo noč za svoje hudobne namene."

Drugi pes je rekel prvemu: "Kar pojdi, bratec! Srečno pot!"

Proti jutru se je pes vrnil in rekel tovarišu, ki je z gospodarjem prenočil v gozdu:

"Dobro jutro, bratec!"

"Bog ga daj," je odgovoril drugi pes.

"Ali sta z gospodarjem srečno prebila noč?" ga je povprašal prvi.

"Srečno, hvala Bogu. Kako pa je bilo doma?"

"Oh, slabo, bratec! Komaj sem pritekel domov, že je gospodinja zarenčala nad menoj: 'Mrha pasja, kje imaš pa gospodarja?'"

Za večerjo mi je dala ožgano skorjo. Poduhal sem jo, a pojedli je nisem mogel. Gospodinja se je raztogotila in začela udrihati po meni, da je bilo joj. Ponoči so se od nekeod prikradli tatovi in hoteli vlomiti v žitnico in shrambe. Zalajal sem in se zakadil vanje, da so prišli pokazali pete. Očesa nisem zatisnil vso noč."

Lovec je poslušal, kar sta psa

govorila in razjezil se je, da bo ženo hudo ozmerjal in kaznoval.

Ko je stopil čez prag domače hiše je pozdravil:

"Dobro jutro, žena!"

"Dobro jutro, mož!" je odgovorila žena, nič hudega slušeč.

Mož je napravil nedolžen obraz in vprašal:

"Ali je pes prišel sinoči domov?"

"Seveda je prišel," je priklimala žena.

"Pa si mu dala večerjo?"

"Dala, dala, ljubi moj," se je lagala žena. "Polno skledo mleka sem mu nalila in velik kos kruha vanj nadrobila."

Mož je udaril z nogo ob tla in zakričal:

"Lažeš! Samo suho skorjo si mu dala in s korobačem si ga namlatila."

Žena je sprevidela, da mož vse ve. Ni ji preostajalo drugega, kakor da je priznala svojo krivdo. Ker pa je bila na vso moč radovedna, je začela tiščati vanj:

"Kako si pa vse to izvedel?"

"Tega pa ne povem," je odgovoril mož.

Ženi pa žilica radovednosti le ni dala miru. Kakor mlada mačica se je začela prilizneno sukati okoli moža in ga prositi.

"Daj, daj, povej, ljubi moj!"

"Ne morem, res ne morem," se je branil mož. "Če ti povem, moram pri prici umreti."

Radovednost njegove žene pa je bila večja od ljubezni in moledevala je kar naprej.

"Povej, povej, moj ljubi!"

"Dobro, povedal ti bom, a prej se moram pripraviti na smrt," se je vdal mož.

Nataknil si je belo srajco, legel je pod svete podobne v kot in že odprl usta, da bi povedal ženi vso resnico o kači in njenem čudežnem darilu.

Ta čas pa so v hišo vdrle kokoši. Za njimi je moglo prikorakati petelin in jih začel kar po vrsti kljuvati in renčati:

"Jaz vam bom že dal! Nisem tak osliček kot naš gospodar, ki ima eno samo ženo, pa še te ne more ukrotiti in spametovati!"

Jaz vas imam dvajset, pa me morate ubogati vse, sicer vam vse perje populim!"

Lovec je to slišal in sramotno se mu je zdelo, da bi se mu celo kokoši posmehovale. Hop! je skočil na noge, vzel je roke palice in dokazal ženi pri prici, da je on gospodar v hiši in da prebuda radovednost nikoli ni dobra.

Žena ga je v solzah prosila odpuščanja in mu sveto objublila, da ga nikoli več ne bo nadlegovala z nepotrebnim izpraševanjem. In kar je v tej zgodbi najčudoviteljše in najneverjetnejše; svojo objubo je radovedna ženica držala do smrti...

DOMAČA FRONTA

Vojni obvestilni urad, Washington, D. C.

KAMPANJA ZA DELAVNE MOČI

Bojišča, na katerih gre za življenje in smrt, so daleč od nas, na tisoče milj so oddaljena, toda tudi mi doma imamo svoja mostišča, je izjavil Paul V. McNutt, predsednik War Manpower Komisije, ko je nedavno govoril o vprašanju delavskih sil. G. McNutt je potem razložil, da misli pri tem na "mostišča" v naših bistveno važnih vojnih tovarnah kot na pr. livarnah, ladjedelnih, popravilnicah in lesnih industrijah.

Spretnost, znanje in mišice ameriških delavcev, je dejal G. McNutt, so del ameriškega potenciala za vojno — del udarne sile naših invazijskih armad. Na bojnih frontah Amerikanci ne uničujejo sovražnika s po-

sameznimi polki, je nadaljeval, ali pa s posameznimi vojnimi ladjami ali letali. Kar dosežejo, dosežejo s koordinirano močjo vse ameriške udarne sile, ki vključuje tudi one moče, ki delajo v tovarnah.

McNutt je dejal, da je pomankanje delavcev v kritičnih krajih in kritičnih industrijah, kot na pr. zdaj v tovarnah za težke topove in za strelivo, za bombe in radar aparate, za tanke in material za zidanje, za plašče in šotore — prava nacionalna nevarnost, tako da je dolžnost vsakega delavca, da se odzove.

Zdrav mož ima dolžnost napravljanja svojih domovini, da se prostovoljno javi za službo na najhujši industrijski fronti, je dodal. Naša dolžnost je, da napravimo žile in mišice za naše moštvo, ki se bori.

VOJNA SE NI KONČANA! OSTANITE NA SVOJEM POSLU!

KAPELA STRAŽE

Ni veliko ostalo od slavne Guards Chapel v Londonu, potem ko jo je zadel robotna bomba. Dvomljivo je, da bi jo bilo še mogoče popraviti, kar so ostali samo nekateri odseki stena. Delavci odvažajo razvaline in lišče pod njimi ponesrečence.

KONVENČNA SLAVNOST DSD SIJAJNO USPELA

(Nadaljevanje s 1. str.)

hew Kebe, ki je zopet lepo in zanimivo govoril. Nato je bil pozvan k besedi g. John Zefran, prvi podpredsednik K. S. K. J., ki je bil v svojem govoru šaljiv. Navzoče je pozdravil tudi g. John Terselich, gl. uradnik KSKJ. Pozdrav DSD in čestitke je izrazil nato vsem gl. uradnikom in delegacijam g. Leo Jurjovec, gl. predsednik ZSZ. Za njim je bil predstavljen glavni tajnik D. S. D. g. Frank Wedic, ki je v obeh jezikih pojasneval važnost fraternalizma (bratstva) in izrazil zahvalo vsem za vse kar so ob tem dnevu storili za DSD in cenjene goste. Za njim je govoril g. Joseph Klepec, gl. blagajnik DSD zelo lepo. Na akordino je potem zaigral par komadov mali William Reich. Za njim je govoril g. J. Jerich, urednik A. S. Nato so pozdravili navzoče goste zastopniki čehoslovaških društev in sicer: za Dr. sv. Stefana, št. 1 KSKJ, g. Frank Banich, predsednik; za Dr. Marije Pomagaj št. 78 KSKJ, g. Lina Pichman, preds.; za Dr. sv. Ane št. 170 KSKJ, g. Cecilija Horwath, preds.; za Dr. Danica, g. Jožef Fajfar, predsednik; za Dr. sv. Jurija, Kat. Boršt, g. Louis Bogolin, predsednik; za Dr. sv. Martina št. 178 KSKJ, g. Matt Hajdinjak, preds.; za Dr. sv. Križ, g. Ignatz Krapec, predsednik; za Dr. sv. Mohorja g. John Mlakar, predsednik; za Dr. sv. Neže, Kat. Boršt, g. Farnes Ruper, predsednik; za Dr. Liberty Bell, g. Anton Golenko, predsednik; za Modern Woodmen, g. J. Weber, cija s svojim rednim zaseda-predsednik; za Dr. Ilini Star,

ga. Mary Golenko, predsednica; za Dr. Three Star No. 33 WSA, g. Louis Zefran, predsednik; za Dr. Marija Cistega Spočetja št. 211 KSKJ, g. John Mlakar; za Royal Neighbors, ga. Mayme Fabian, predsednica; za Podružnico št. 2 SZZ, ga. Josephine Zeleznikar.

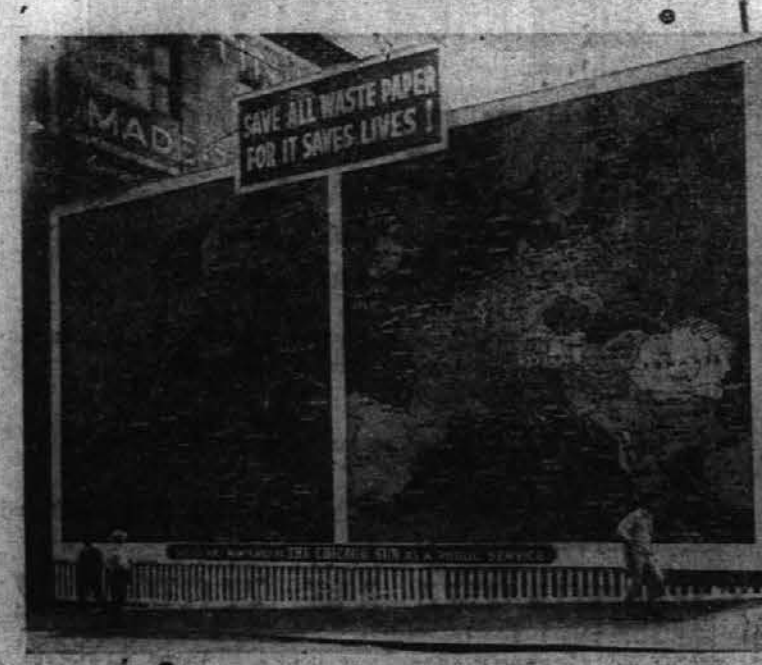
Zatem je deklamirala mala Marilyn Zefran, ki je v deklamaciji izrazila gl. tajniku in njegovi soprogi Mr. in Mrs. Frank Wedic čestitke k njegovi petindvajsetletnici zakonskega življenja in jima v dar in spomin izročila lepo srebrno skrinjico. Ginjen je g. Wedic zahvalil malo dekle in vse, ki so se ga s tem spomnili. Tako se je ginjena zahvalila tudi njegova hvalila malo dekle in vse, ki so se ga s tem spomnili. Tako se je ginjena zahvalila tudi njegova hvalila malo dekle in vse, ki so se ga s tem spomnili. Tako se je ginjena zahvalila tudi njegova hvalila malo dekle in vse, ki so se ga s tem spomnili.

Nato je banketni program zaključil in v dvorani se je razvila prosta domača zabava in ples, kar je trajalo pozno v večer.

Vsa slavnost je bila nekaj lepega, ki bo gotovo vsem ostala v trajnem spominu.

V ponedeljek jutro je bila konvencija kmalu po 9. uri uradno odprta. Najprej je bil imenovan poverilni odbor, da pregleda poverilne listine in ugotovi pravilnost pooblastil navzočih delegatov. Po imenovanju sledi kratek odmor, da poverilni odbor izvrši svojo nalogo, nakar bo začela konvencija s svojim rednim zasedanjem. O tem pa pozneje.

VELIKANSKI ZEMLJEVID V CHICAGO

List "The Chicago Sun" je ravnokar dal postaviti velikanski dvojni zemljevid evropskega in pacifiškega bojišča. Stoji na Madison St. pri mostu čez Chicago reko. Vsak zemljevid meri 25 čevljev v višino in povprek. Gor so pripete posebne kartice, ki poročajo, kje se vrže napadi.

VPLIV POLJSKE USTAVE NA SEDANJI POLOŽAJ IN ZAMEJNO VLADO

(Nadaljevanje s 1. str.)

stvo, da namerava odpraviti to konstitucijo.

V bistvu so si vsi Poljaki na jasnem, da je treba to konstitucijo odpraviti, in da mora biti to prva skrb vsake nove vlade na Poljskem. Pilsudski je "vladni blok", ki je bil to ustavo podpiral, je bil pestra politična mešanica veleposestnikov, reakcionarjev, industrialcev, monarhistov itd., katere je vezala le udanost do maršala Pilsudskega.

Splošno prevladuje mnenje, da londonska skupina ne bo dosegla ničesar s tem, da se opira na to reakcionarno ustavo. Na koncu koncev bo prišlo do koalicijske vlade, v katero bodo vstopili vsi oni člani londonske vlade, katerim bo to mogoče — ako ne kot člani zamejne vlade, bodo storili to kot posamezniki, t. j. zasebniki. Jaspso je namreč, da se nahajajo v londonski vladi nekatere osebnosti, katerih ne bo sprejela niti Moskva, niti Unija Poljskih Patriotov, niti Osvobodilni Odbor v Chelmu. Povsem jasno je tudi, da te osebnosti nimajo nobenih izgledov na to, da bi mogle najti mesto v kakršni koli poljski vladi po vojni.

RAZJEZIL SE JE

Staff Sgt. Gaylon Clay iz Muskogee, Okla., je čutil, kakor da ga je nekaj pčilo v nogu na dveh mestih in da mu teče kri. Nazaj ni mogel. Izmed 10 mož, ki so hoteli zavzeti nemško strojnično gnezdo za neko mejo v Normandiji, je ostal sam. Vsi drugi so bili ali ubiti ali pa ranjeni. Sgt. Clay se je plazil naprej, dokler ni videl, kako so se sončni žarki svetlikali na svetli kovini skozi mejo štrleče strojnice. Tedaj ga je nemška ročna granata zadela naravnost v obraz. To ga je raztogotilo do skrajnosti, četudi se granata ni razpočila. Hitro jo je prijel in vrget nazaj med Nemce, kjer se je takoj razletela in jih raztrgala na kose. Potem je z golimi rokami zgrabil nemško strojnico. Ko je prišel nazaj k svoji kompaniji, mu je še vedno tekla kri, toda ranjen ni bil resno. Obvezali so ga, ali ves tisti čas so ga morali držati, ker se je kar penil od jeze in je hotel nazaj nad Nemce.

PRODAM

4 flate zidana hiša. Furnace heat. Garaža za dve kare. Cena samo \$7,700.00. Nahaja se blizu Western Ave na 21st Place. Vprašajte za podrobnosti.

4-stanovanjsko zidano hišo. Nahaja se na 2547 So. Harding Ave., za ceno \$10,600;

3-stanovanjsko zidano hišo. Nahaja se na Millard Ave. in 26. cesta, za ceno \$10,000;

3-sobni "cottage", ter zraven velika lota. Nahaja se na Gunderson Ave. v Berwynu, za ceno \$8,950;

Imam še več drugih hiš v Lawndale okolici, ter več hiš in bungalov v Cicero in Berwyn. Ako želite hišo v Berwynu, pokličite L. Gradiser, telefon Berwyn 4979-R.

ANTON JORDAN

2417 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Telefon Rockwell 7196

Michael Trinko in Sinovi

PLASTERING and PATCHING CONTRACTORS
Pleskarji in popravilci ometa in sten.

2114 W. 23rd Place, Chicago
Telefon Canal 1030

Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot Slovencem priliko in da vprašate nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste potem delo tudi drugam. Za pleskarska dela jamčimo.

DOGODKI

iz slovenskih naselbin

Mary Milavec umrla

Cleveland, O. — Dne 19. avg. je umrla Mrs. Mary Milavec, rojena Urbančič, stara 70 let. Bila je vdova zadnjih 23 let. Doma je bila iz Sevnice, fara Mirna na Dolenjskem. V Ameriki je bivala 48 let. Zapuščala štiri sinove in šest hčera.

Ujetniki na obisku

Cleveland, O. — Na prošnjo rojaka Antona Ipavca je Msgr. Vitus Hribar, župnik pri Mariji Vnebovzeti, izposloval, da bo smelo priti devet vojnih ujetnikov Slovencev v nedeljo 27. avg. v Cleveland na obisk. Nahajajo se v ujetniškem taboru v Lacarne, O.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

Bila je velika udeležba. V nedeljo zjutraj sem se udeležila sv. maše. Vse to mi ne bo šlo iz spomina; bilo je res lepo. Joliet se vselej lepo postavi, kar priča, da imajo tam dobre voditelje. Popoldne sem se udeležila piknika. Tam sem se srečala z mnogimi ožjimi rojaki iz naše dragaške fare v Beli Krajini.

Sedaj pa vabimo vse prijatelje in znance, od blizu in daleč, da pridejo na naš piknik, ki se bo vršil 10. septembra pri cerkvi sv. Konstantina. Več ko nas bo, bolj lušno bo.

Pozdrav vsem čitateljem tega lista.

Mrs. Mary Svazich.

SIRITE "AM. SLOVENEK"!

Mrs. Grey is on the spot!

On days off from war work, she must do the laundry—But with no electric iron she's in an awful quandary!

ZAMENJAJTE odvišne Električne priprave za Vojne Znamke

Uboga Mrs. Grey! Vsaka ženska, ki doma opravlja hišno delo obenem pa še hodi delat v kako vojno tovarno, potrebuje doma električne priprave, ki prihranijo čas. Posebno likalnik. Toda v vojnem času je likalnike težko dobiti.

Ali bi ne hoteli vi pomagati njej, ali pa kateri drugi gospodinj, s tem da zamenjate svoj odvišni likalnik za Vojne Znamke pri vašem električarju? S tistim likalnikom on lahko osreči katero gospodinj, ki je uposlena v vojnem delu.

Dal bo znamke tudi za kakršno koli drugo električno pripravo—tudi za potrtre stvari. On jih popravi.

ZAMENJAVANJE pospešuje zmago na dvojen način—prodaja Vojne Znamke, pomaga sosedom pri bistvenem delovanju.

Opomba: Commonwealth Edison Company ne kupuje obrabljenih električnih predmetov, rada pa pomaga čehoslovaškim trgovcem v tem patriotičnem zamenjevalnem načrtu.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

MARIN KLARICH & SON GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

Gradbeni podjetniki in gradbeniki

Mi prevzemamo vse vrste dela, gradimo nove stavbe kakorikoli velika obsega. Sprejemamo velika dela kot grajenje večjih poslopij, šol, tovarn, ali kakrizekoli. Obenem sprejemamo tudi manjša dela, kot popravila hiš in drugih poslopij. Za nas je vsako delo in naročilo dobrodošlo.

Nasvete, proračune in načrte dajemo na željo brezplačno.

Čemu plačujete visoko najemnino. Dajte si postaviti isten dom, lastno hišo, kar napravimo vam mi za smerno nizko ceno.

Pokličite nas na telefon

Calumet 6570 or 6509

MARIN KLARICH & SON

V svojem lastnem uradu
3050-3052 So. Wallace St., Chicago, Illinois

Preizkušena ljubezen

Roman. — Iz francoščine prevedla K. N.

Gospod Le Cadreron je razburjeno zakrilil z rokami:

"Smešna si, ljuba moja! Tvoja dolžnost bi bila, da bi obvarovala Orano pred to neumnostjo, pa ji še olajšuješ odhod s tem tujcem, ki mu ne vemo ne imena, ne poklica in ne družine! Še sam ni prepričan, da ravna prav, sicer se ne bi skliceval na Oranino odločitev."

"Oprostite, gospod," je vzkliknil Moreno. "Ne podtikajte mojim besedam pomena, ki ga nimajo! Orana je moja žena. Kot njen mož se zavedam vseh dolžnosti, ki jih imam do nje, v zamejo za to pa želim in zahtevam, da pozna tudi ona nekaj dolžnosti do mene. Nikoli pa nisem imel namena, vsiljevati ji svojo voljo, če bi se upirala moji želji, da bi kot prava zakonska žena živela z menoj pod isto streho. Med vašimi in mojimi besedami, gospod, je torej razlika..."

"To so malenkosti, ki te zadeve prav nič ne izpremenijo! Prišli ste sem, da bi spomnili našo ubogo malo na dolžnosti, ki jih sploh ni. Toliko pa vseeno poznate Orano, da ste vedeli, da ne bo odklonila vaših zahtev."

Moreno je ledeno pogledal Oraninega očeta, vendar na te poslednje obdolžitve ni nič odgovoril. Obrnil se je h gospe Le Cadreronovi in ji skušal vpljudno še poslednjič razložiti, da nosi odgovornost za takšen razplet dogodkov usoda sama:

"Zelo, zelo mi je žal, madame, da sem zanetil prepir med Orano in njenim očetom. Nikakor nisem imel namena zasejati razdor v vaši družini. Živel sem pač v veri, da je Orana polnoletna in da sama odloča o sebi. Vseeno, čeprav ne čutim nikakršne krivde, se vam oprostam, madame. Stori bi bil menda boljše, če ne bi bil prišel... ali pa, da bi odšel takoj, ko sem začutil, kako odveč sem tu. Morda pa še utegnem..."

V njegovih besedah je bilo toliko skrite bridkosti, da je gospa Le Cadreronova, čeprav je dotlej igrala samo vlogo posredovalke, odločno vzkliknila:

"Nikar si tega tako ne ženite k sreči. Ravnali ste po svoji vesti, to je vse!"

Gospod Le Cadreron jo je pogledal, kakor da bi jo bil hotel prebosti, potlej je pa Morenu strupeno dejal:

"Ali pa veste, gospod, da v teh okoliščinah ne bom dal svoji hčeri niti prebite pare?"

Moreno je prebledel: "To me ne zanima, gospod," je dejal z glasom, ki si v njem slutil ves prezir, ki ga je tisti trenutek občutil mladi mož. "Osebo ne želim ničesar od vas."

"Kako pa veste, da je moja hči takega mnjenja?" je porogljivo vprašal gospod Le Cadreron.

"Tega res ne vem," je mrko odgovoril mladi Španec. "Prosim, kaj povejte ji svojo odločitev. Dejal sem vam že, da je nimam namena siliti, da bi šla z menoj."

"Oprostite, gospod," je vzkliknila gospa Le Cadreronova, ki ji je postajalo to pričkanje čedalje bolj mučno, "zanesljivo vem, da to vprašanje ne bi igralo nobene vloge pri odločitvi moje hčere!"

"Gospod Le Cadreron je zmajeval z glavico: "No, to bo lep zakon... Dva zakonca, ki se komaj dobro poznata. Dva človeka, ki ju je zvezal gol slučaj... In jaz, jaz, ki hočem to bedasto nesrečo preprečiti, se lastni ženi zdim kakor divjak, ki je prelo mil dano besedo!"

XXVIII.

Nekaj trenutkov je v velikem salonu vlada popolna tišina. Potlej se je pa gospod Le Cadreron spet oglašil:

"Ali imate sploh dovolj denarja, da boste živeli svojo ženo?"

Čez ponosni Morenov obraz je smuknila senca prezira:

"Izračunal sem, da senora ne bo imela večjega teka kakor jaz. Sam dosti pojem, to je res, prav tako je pa tudi res, da mi dovoljujejo razmere še nekaj takšnih jedcev v družini!"

Gospod Le Cadreron se ni dal ugnati: "Prav! Vedeti morate pa, da je moja hči vajena udobja. Ali ste mislili tudi na to?"

"Skušal ji bom dati toliko udobja, kolikor ji gre. Ne pozabite, gospod," je trpko pristavil, hoteč nasprotniku vrniti puščico z isto ostrino, "da je bilo tedaj, ko sem se poročil z vašo hčerjo, njeno edino udobje njeno zdravje. Spala je na pločniku, bila je oblečena v krpe, ki jim ni mogoče reči obleka... Zagotavljam vam, da bo imela vaša hči pri meni vsekako več udobja."

Gospod Le Cadreron se je zganil; tako zelo ga je zbadlo Morenovo pripovedovanje o Oraninih razmerah v Barceloni.

Tisti trenutek se je vrnila Orana.

Bila je oblečena v črno, da se je zdela še bolj drobna in vitka. Njena strogost je gospoda Le Cadrerona neprijetno preenetila. Toda ko je ošinil Morena in opazil, da je tudi on v črnem, je zdajci razumel Oranino početje. Potlej so njegove oči obstale na kovčegu, ki ga je nosila v roki, in še na enem, večjem, ki je stal v veži pred salonom in ki ga je mogel videti skozi pritrta vrata.

Nenadno se je zavedel, kaj to pomeni. Zavedel se je, da bo v nekaj trenutkih izgubil svojega otroka, svojo Orano, ki je zanjo delal in garal vse svoje življenje.

Odšla bo s tem tujcem, s človekom, ki ga ni poznal in ki ga je sama komaj poznala. Ali res ni mogoče preprečiti te zveze?

Tisti trenutek se je gospod Le Cadreron prvič zavedel, da ima 'ta tujec' vendarle pravico do njegove hčere. To spoznanje je bilo hkrati bridko in ponižajoče. Bridko, ker je spoznal, da tudi z denarjem in tirmo ni mogoče na svetu vsega doseči; ponižajoče, ker kljub strogemu nastopu ne pri hčeri ne pri tem tujcu ni dosegel, kar si je tako vroče želel.

Bolečina, ki ga je tisti trenutek presunila, je bila tako neusmiljena, da je kakor brez uma zakričal:

"Torej res odhajaš, Orana? Odhajaš s tujcem, ki ga niti dobro ne poznam! Prav! Vedi pa, da od mene ne dobiš niti solda! Od danes nočem ničesar več slišati o tebi! Od danes nimam več hčere! Neverjetno je, da si med očetom in med tem tujcem volila njega..."

Kri mu je zalila obraz; bil je tako razburjen, da se je zgrudil v bližnji naslanjač in zaihtel.

Orano je ta prizor zmedel. Skočila je k očetu, se mu vrgla okrog vratu in ga strastno objela:

"Oče," je prosila, "nikar se ne razburjaj! Dobro veš, da ne morem ravnati drugače! Moram oditi s svojim možem. Prosim te, oče, razumi me! Pisala ti bom! Vse boš razumel! Saj bom ostala tvoj otrok. Saj te vseeno ljubim in spoštujem! Ali ne razumeš, da mora tvoja hči izpolniti svojo dolžnost, brez strahu in brez šibkosti?"

Iznova ga je objela in mu obrisala solze. "Oče, prosim te, prizanesi mi. Daj, da bo tvoja hči odšla s svojim možem vedra, pogumna, polna vere v bodočnost in v srečo!"

Šlo ji je na jok. Tedaj je videla, kako je na nežnem materinem obrazu nekaj zatrepalo, potem pa ugasnilo, kakor če upih-nemo srečo. Njen obraz je ostal negiben. Njena mati ni jokala.

Tedaj se je zavedela, da tudi ona ne sme jokati. Zavedela se je, da bo to ena prvih pomembnih dolžnosti do njenega moža. Stekla je k Morenu, ki se je obrnil k oknu, da ne bi videl tega družinskega prizora. Kakor sleherni pravi možki se je silno bal čustvenosti in ganljivih prizorov.

(Dalje prih.)

AMERIKANCI PRI MARNI; ATENTANT NA DE GAULLA; ZASEDANJE RUMUNIJE (Nadaljevanje s 1. strani)

stopili bolgarsko mejo iz Rumunije. Zavezniki bolgarske ponudbe še niso sprejeli, pač pa zahtevajo od Bolgarije, da brezpogojno kapitulira in obljubi povračilo vsega ozemlja, ki ga je v tej vojni zasedla, kjer koli. Bolgarija bo te pogoje skoro gotovo vsak čas sprejela. Nemci pa bodo zgrubili z njo zadnjo zaveznico na Balkanu.

Ruske armade hite z osvajanjem Rumunije. V nedeljo so zasedli mesto Galati in so se s

tem pomaknili naprej za 49 milj. Zdaj se nahajajo še 57 milj od Ploesti, oljnega polja v Rumuniji. Rumunske čete se bojujejo z Nemci v Bukarešti in v več drugih krajih. Nemcem slaba prede, ker od ene strani jih stiskajo Rusi, za hrbti pa jim vpadajo Rumuni.

Rumunom so v nedeljo zdano pomagali zavezniški letalci, ki so prileteli iz italijanskih vzletališč in so uspešno bombardirali nemške čete v Rumuniji. Kakor zdaj zgleđa, bodo Nemci radi nastalih okoliščin primorani umakniti vse svoje sile iz vsega Balkana. Samo če jih bodo mogli pravočasno, da ne bodo zajeti.

Joseph Conrad:

NA MORJU

Zdajci se je razlegnil neki glas, Bog si ga vedi kje — v ozračju, na nebu — ne bi vam mogel reči, kje. In pri prici sem zagledal kapitana. Bil je ves zmešan. Vprašal me je hlastno: "Kje pa je kabinska miza?" To vprašanje me je strahno presunilo. Saj me je bilo šele pravkar vrglo v zrak, razumete, pa sem bil od nenadnega sunka še ves pretresen in se še nisem niti dobro zavedel, ali sem ostal živ. Mahon pa je začel z obema nogama cepetati in kričati vanj: "Moj Bog! mar ne vidite, da je vrglo palubo z ladje?" Dobil sem nazaj dar govora in se odzval, kakor da bi se zavedal kakega velikega službenega prestopka. "Ne vem, kje je kabinska miza." "Vse se mi je zdelo ko nekakšne nesmiselne sanje."

Ali pa veste, kaj je najprej zahteval? No, hotel je, da bi pračali križe. Silno miren in zamišljen videti je kar naprej silil, naj bi pračali sprednji križ. "Ne vem ali je kdo ostal živ," je rekel Mahon malone s solzami. "Toliko jih je menda že še ostalo," je odvrnil kapitan prijazno, "da bodo pračali sprednji križ."

Stari pomorščak je bil menda ravno v svoji kajuti, kjer je navijal kronometer, ko ga je eksplozija zasukala kvišku. V tem hipu mu je — kakor je pripovedoval pozneje — šinila v glavo misel, da se je ladja ob nekaj zadela, pa je stekel v kabino. Ondi je opazil, da je kabinska miza nekam izginila. Ker je palubo preklala, je mizica seveda padla v lazar. In tam, kjer smo bili še ono jutro zajtrkovali, je videl zdaj veliko odprtino. To se mu je zdelo tako strašno zagonetno in se ga je tako globoko dojmilo, da je bilo vse drugo, kar je videl in slišal, odkar je prišel na palubo, v primeri s tem prazen nič. In pomislite, pri prici je zapazil, da je kolo krmila prepuščeno samemu sebi in da je ladja zakrenila — pa mu je bila zdaj edina misel, kako bi spravil to nesrečno, izropano, ožgano, brezkrvno ladijsko ogrado nazaj v pravo smer; da bi se obrnilo proti svoji namembni luki: Bangkok! Samo ta mu je bil zdaj pred očmi. In rečem vam, da je dosegel ta mirni, sključni, krivonogi, malone pohabljeni možek s svojo svojevredno zamisljivo in z mirnim preziranjem našega razburjenja neskončen uspeh. Z ukazujočo kretnjo nas je pognal na premec in odšel, da bi sam prijel za krmilo.

Da; to je bilo prvo, kar smo ukrenili — pračali smo križe svojega polomljenega broda! Noheden od nas ni bil ne ubit, ne nesposoben za delo, vsak pa je bil bolj ali manj poškodovan. Morali bi nas bili videti! Nekateri so bili čisto razcapani, črni v obraz kakor nosači premoga, kakor dimnikarji, okroglaste glave so jim bile videti kratko ostrizene, dejansko pa so bile samo ožgane do kože. Drugi pa, ki niso bili v službi in so se prebudili, ko jih je vrglo iz sesedajočih se postelj, so kar naprej drgetali in stekali, in sicer še tedaj, ko smo že odhajali na delo. Delali pa so kljub temu vsi. To mostvo trdoživih Liverpoolčanov je imelo kri, kakor se spodobi. Iz lastne skušnje vem, da jo imajo vsekdar. Morje jim jo daje — ona brezmejnost, osamljenost, ki jim izpolnjuje mračne, tope duše. Oh! No! Štorkljali smo, plazili smo se, padali, si odirali kožo ob drobcih razvalin in se vlekli naprej. Jarboli so šestali pokon-

cu, nismo pa mogli vedeti, kaj glas, Bog si ga vedi kje — v ko zelo so že utegnili zloglenosti ob vznožju. Morje je bilo mirno, toda od zapada je pri-tekala dolga struja, da se je pričela ladja valjati. Slednji trenotek bi se bili mogli jarboli podreti. Vsi v skrbeh smo jih gledali. Nihče ne bi bil mogel uganiti, na katero stran bodo padli.

Nato smo odšli na krmo in se ozrli naokoli. Paluba je bila samo še zmes obrobni in kraj-nih desek, tresak, lesenih drobcev. Jarboli so se dvigali iz tega kaosa kakor visoko drevje iz zašarjenega grmičja. Presledki med to razdejano gmoto pa so bili polni nečesa belkastega, mazastega, tresljivega — nečesa umazani megli podobnega. Od spodaj pa je jel spet prihajati dim nevidnega ognja in se plaziti dalje kakor nekakšna gosta strupena megla v dolini, ki je vsa natrpana s posekanim lesom. Že so se pričeli sukati leni zubli iz gmote iverja. Ponekod je stal kak kos hloda pokonci kakor stebel. Precejšnji kos obrobne šine je eksplozija vrgla skozi sprednje jadro in nebo se je videlo skozi grdo zamazano platno kakor svetla modra lisa. Več sprijetih desk je padlo preko ograje in en konec teh je štrtel preko palube kakor nekaj nespojen most, držeč preko globokega morja, v smrt — ki nas vabi, naj kar nemudoma stopimo nanj in napravimo konec svojim smešnim nadlogam. In še vedno je ozračje, nebo — nekaj duha, nekaj nevidnega pozdravljalo našo ladjo.

Nekdo se je domislil, da je pogledal čez ograjo, pa je zagledal v vodi krmilarja, ki je bil nehote skočil v morje in skušal zdaj priti nazaj. Kričal je in gibčno ko morská deklica plaval vstric ladje. Vrgli smo mu vrv in hip nato je že stal med nami, ves premočen in onemogel. Kapitan mu je izročil krmilo, sam pa je odstopil, se oprl s komolecem na ograjo, podprl z roko brado in stirmel zamišljeno na morje. Vpraševali smo se: kaj pa sedaj? Jaz pa sem si mislil: no; to pa ni kar si bodi. Res, nekaj imenitnega. Radoveden sem, kaj bo zdaj. O mladost!

Zdajci je opazil Mahon da-leč zadaj neki parnik. Kapitan Beard je rekel: "Nekaj moramo le ukreniti." Razobesili smo dve zastavi, ki so pomenile v mednarodnem pomorskem jeziku: "Požar imamo. Potrebujemo takojšnje pomoči." Parnik je bil videti večji in kmalu je z dvema zastavama na sprednjem jarbolu izpregovoril: "Prihajam na pomoč."

(Dalje prihodnjic)

DR. J. E. URSICH
ZDRAVNIK
in
KIRURG
Urad:
1901 West Cermak Road
CHICAGO
Telefon Canal 4918
Residenčni tel.: La Grange 3966
1-3 in 7-8 P.M. razen ob sredah

DR. JOHN J. SMETANA
Preleduje oči in predplačuje očala. — 23 let izkušnje
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 6523
Uradne ure: vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z šalostnim in potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o nenadni smrti naše preljubljene soproge, matere, hčere in sestre

MARY ZADEL

ki je zatisnila trudne oči dne 25. julija 1944 zjutraj ob deset minut čez eno, po tridnevni bolezi pljučnici. Pokojna je bila rojena 14. okt. 1911 v Purcell, Colo., ter je bila stara ob smrti 32 let, 9 mesecev in 11 dni. Njen pogreb se je vršil ob Geo. McCarthy Funeral Home v cerkev Marije Pomagaj, kjer se je vršila sv. maša zadunkica, katero je daroval naš častiti g. župnik Daniel Gnidica za kar se mu prav lepo zahvalimo. On ji je podelil sv. olje in prišel moliti sv. rožni venec k njeni krsti.

Najprej se zahvalimo Mrs. Anton J. Rupar, ki je bila pri pokopju v bolnišnici in nam je pomagala vsepovsod. In tudi Miss Mary Zadel, bratovi hčerki, ki je pomagala pri pokopju in v hiši. Zahvalimo se tudi sosedom in prijateljem, ki so nam prinesli vsake vrste jestvin in nas tolažili.

Ob tej priliki se najbolj zahvalimo sorodnikom, prijateljem in znancem in vsem v Friderick, Colo., za lepe vence in za sv. maše, ki so jih darovali za pokojno. Nadalje se zahvalimo sorodnikom, prijateljem in znancem iz Pueblo, Colo., ki so darovali za krasne vence in pa tudi darovalcem za sv. maše.

Bog naj vam poplača vsem in vsakemu posebej, kar ste storili za pokojno in za nas v teh žalostnih dneh. Priščin hvala šolskim otrokom za krasno petje v cerkvi, društvu Zvezda št. 16 ZSZ za Requiem mašo, predsedniku in tajnici pa za lep govor pri odprtem grobu.

Končno hvala nosilec krste in vences in vsem, ki ste prišli pokopju kripti in molili sv. rožni venec.

Tebi pl. draga in ljubljena, naj bo črni grob hladna postelja. Počivaj v miru in večna luč naj ti sveti, dokler se sopes ne vidimo nad zvezdami.

Zalujoci ostali:

JACK ZADEL, soprogi: FRANCES in MARY ANN, hčeri: PHILIP in ROBERT, sinova: JOE in ANNA PERKO, starši: FRANK, JOE in LOUIS, bratje: ROSE in FRANCES, sestri.

Pueblo, Colorado, 10. avgusta 1944.

SLOVENSKA RADIO URA V MILWAUKEE!

Edina na osrednjem zapadu, s izključno slovenskim programom v obeh jezikih, se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure dopoldne preko WRJN RACINE RADIO POSTAJE (1400 Kc.)

Oddaja je slovenski list "Jugoslovanski Obzor" v Milwaukee. — Za uvrstitve godovnih in drugih čestitk, ali društvenih in trgovskih objav pišite najpozneje do petka zjutraj na: YUGOSLAV (SLOVENIAN) RADIO HOUR, 630 West National Avenue, Milwaukee, 4. Wis. Telefon Mitchell 4373, ali Mitchell 5551.

IZŠEL JE

VELIKI ANGLEŠKO-SLOVENSKI Besednjak

ki ga je spisal in izdal

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak z angleško ugovarjavo. Po tem besednjaku so popraševali. Zdaj je besednjak na razpolago.

STANE S POŠTNINO \$5.00

Kar je poslati z naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK
1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois